

Programbladet

Uppsala Senioruniversitet

Vårterminen 2025

Uppsala Senioruniversitet våren 2025

Eventuella ändringar förs kontinuerligt in på webbplatsen under Aktuella ändringar och medlemmarna meddelas via e-post eller sms.

Tisdagsföreläsningarna och flera föreläsningar som ges i Missionskyrkans Kyrksal filmas också. Varje film ligger efter någon dag på USU:s webbplats i två veckor.

De allra flesta studiecirkelarna ges i lokal, men några ges helt eller delvis digitalt, via nätverktyget Zoom.

Anmälan

Information om anmälan och deltagande finns på sidan 26-27 i det här Programbladet.

Sekretariat

Sekretariatet på Bergsbrunnagatan 1 är öppet måndag till fredag kl. 10-12..

Telefon: 018-24 35 01. E-post: usu@usu.se

Webbplats: www.usu.se

Innehållsförteckning

Tisdagsföreläsningar	3
<i>Både i lokal och filmade</i>	
Föreläsningsserier	4
1 Folkhemmet - utopi och politik. <i>I lokal och filmad</i>	
2 Kvinnliga pionjärer - författare, företagare, forskare	
3 Nedslag i konsten. <i>I lokal och filmad</i>	
4 Hasse och Tage - humoristiska humanister kommer igen!	
5 Min musik. <i>I lokal och filmad</i>	
6 Jazzens fantastiska 50-tal. <i>I lokal och filmad</i>	
7-8 Filmstudio Fyris, Grupp 1 och 2	
9 Sicilien - ön som har allt. <i>I lokal och filmad</i>	
10 A Tillståndet i världen våren 2025. <i>I lokal och filmad</i>	
10 B Tillståndet i världen våren 2025. <i>Enbart film</i>	
11 Välfärdens utmaningar	
12 Dagens stadsbyggande - tendenser, problem och möjligheter. <i>I lokal och filmad</i>	
13 Vårt universum	
14 Från malmvagn till hyperloop - tågets framfart	
15 Matematikens historia och tillämpningar i dagens samhälle	
16 Cancerforskning - framsteg som förbättrar och räddar liv	
Temadag: En dag om AI	
Studiecirklar, ej språk	10
17 Människor, djur, natur och miljö	
18 Irländska författare	
19 Skrivarestuga	
20 Skriv ditt liv	
21 Att skriva sitt liv	
22 Det religiösa klimatet i Sverige	

23-25 Akvarellmålning, Grupp 1-3	
26 Musikhistoria i sex kapitel	
27-29 Rockhistoria, musiklyssnarcirkel, Grupp 1-3	
30 Uppsalas gatunamn genom tiderna	
31 Ett stärkt medborgarperspektiv i planeringen	
32 Naturgeografi	
33 Matematikens expanderande universum	
34 Medicinhistoriska nedslag	
35 Materialen och människan	
36 Floristik	
37-40 Fåglar under våren 1-4	
Studiecirklar, språk	14
<i>Några ges helt eller delvis via Zoom</i>	
41 Arabiska	
42-45 Engelska	
46 Finska	
47-59 Franska	
60-75 Italienska	
76-80 Latin	
81 Nordsamiska	
82 Polska	
83-84 Ryska	
85-93 Spanska	
94-99 Tyska	
100 Ukrainska	
101 Ungerska	
Resor och studiebesök	24
Övriga aktiviteter	25
Körsång med Goldsingers	
Jazzensemble	
Torsdagssalong 1 Dr Westerlund	
Torsdagssalong 2 Saltkråkan	
Trestegshumling - ölbrygging	
Anmälan och regler för deltagande	26

Omslaget visar motiv från tolv föreläsningar eller studiecirklar. Gissa vilka! Svar på sidan 27.
Kollage av Maria Wold-Troell

Tisdagsföreläsningar VT 2025

Lokal: Missionskyrkan Uppsala. Föreläsningstid 13.15 – ca 14.00 eller 14.15. Därefter tid för frågor.

Föreläsningarna filmas och visas i 14 dagar för USU:s medlemmar. Filmen läggs ut någon dag efter föreläsningen.

21 jan. Den sista cigaretten – historien om rökningens uppkomst och slutliga fall

Tobaksrökning har varit en del av mänsklig kultur sedan århundraden. För inte så länge sedan ingick att börja röka i inträdet till vuxenvärlden. Först det senaste halvsekle har rökningens alla baksidor blivit kända och erkända. Hur ser tobaksrökningens historia ut och när har vändningen skett från rökning som ett normalbeteende hos en ”fullvärdig vuxen” till att man agerar för *En icke rökande generation*? **Matz Larsson** är överläkare på hjärt-lung- och fysiologikliniken vid universitetssjukhuset i Örebro och har en docentur knuten till Lunds universitet. Han är aktiv inom organisationen *VISIR (VI Som Inte Röker)* och har med föreläsningen *Stå upp mot nikotin* informerat och roat tusentals skolelever – i de goda vitsorden har också humorn poängterats.

Värd: **Jan Fagius**

4 feb. Från handelsträdgård till REKO-ring – kommersiell trädgårdsodling under 150 år

Under slutet av 1800-talet började allt fler handelsträdgårdar etableras i Sverige, ofta nära de växande städerna. Där odlades grönsaker, blommor, frukt och bär på friland, i drivbänkar och i växthus. De flesta handelsträdgårdar drevs som familjeföretag, och inte minst kvinnor spelade en viktig roll för deras framgång. **Inger Olausson** berättar i sin föreläsning om de tidiga handelsträdgårdarna och om hur de har utvecklats till dagens varierade trädgårdsbransch, med allt från storskaliga företag till REKO-ringar.

Inger Olausson är hortonom med fokus på trädgårdsnäringens historia. Hon har disputerat i agrarhistoria vid Sveriges Lantbruksuniversitet. Nu är hon forskningsamordnare vid Statens maritima och transporthistoriska museer.

Värd: **Maths Isacson**

18 feb. Är vätgas vårt hopp för miljön?

Under de senaste decennierna har oron för jordens globala uppvärmning ökat markant. Vårt ständigt växande behov av energi kombinerat med ohämmade utsläpp av växthusgaser i olika industriprocesser kväver åtgärder på alla plan. En sådan åtgärd är att utnyttja vätgas både som energibärare och som möjlig reduktionsgas för att få bort koldioxidutsläppen vid till exempel järnframställning eller cementtillverkning. Utmaningen är här att få fram tillräckliga mängder av vätgas för att åstadkomma en signifikant effekt. Initiativ i den riktningen tas av CH2ESS, Center for Hydrogen Energy Systems Sweden vid Luleå Tekniska Universitet, som utvecklar system för storskalig vätgasframställning och verkar för att integrera vätgasen i det svenska energisystemet. Forskningen vid CH2ESS leds av teknologie doktor **Cecilia Wallmark**, framstående vätgasexpert med erfarenhet från teknikområdet vätgas och bränsleceller. Hon har tidigare haft ledande befattningar vid flera företag verksamma inom vätgastekniken.

Värd: **Bo Höistad**

4 mars. Mälaren – vad visar 60 år av miljöövervakning?

Mälaren har i år haft regelbunden miljöövervakning i 60 år. Mälaren var när övervakningsprogrammet startade rejält övergödd med kraftiga cyanobakterieblomningar sommartid. **Stina Drakare**, docent i miljöanalys vid Sveriges lantbruksuniversitet, berättar om de utmaningar som Mälaren har med oss människor som lever runt sjön när vi påverkar den med näringsämnen, miljögifter och invasiva arter, men också om hur framgångsrikt åtgärdsarbete lett till förbättrade förhållanden i stora delar av sjön. Hon visar också hur klimatförändringarna redan har en mätbar effekt på temperatur- och syrgasförhållanden samt hur detta kan komma att påverka Mälarens ekosystem som bebos av både s.k. kallvattens- och varmvattensarter.

Värd: **Eva Willén**

18 mars. Ska vi byta grejer? Medborgarnas roll i en cirkulär ekonomi

Hur kan vi stimulera en övergång till en mer hållbar framtid frågar sig allt fler. Vilka alternativ finns? **Karin Bradley** är professor i urbana och regionala studier på KTH med inriktning på hållbar stadsutveckling. Hon menar att en förutsättning är en förändrad konsumtion baserad på en cirkulär ekonomi. Medborgarna deltar genom att dela, återbruka och reparera. Samtidigt anser hon att hela ansvaret för den gröna omställningen inte kan läggas på medborgarna. Det behövs stöd från makthavare på olika nivåer. Med empiriska exempel från olika delar av Europa berättar Karin Bradley i sin föreläsning om hur en mer cirkulär ekonomi kan utvecklas från nischverksamhet till ett gängse mönster för samhället i stort.

Värd: **Gunnel Forsberg**

1 april. Narraktighet – varför just 1 april?

”April, april din dumma sill ...”. Att narras eller luras den första april är en sed med gamla anor och förekommer i flera europeiska länder. I Sverige finns belägg sedan 1600-talet att man på västkusten har spelat varandra spratt genom att lura någon att tro på eller göra något dumt. Varför gör vi det, vilket är sedvanans ursprung, hur utbredd är den och varför håller vi fast vid den idag? I sin föreläsning ger etnologen och Nordiska museets arkivchef **Jonas Engman** svar på dessa och andra frågor kring seden att narras. Engman är bland annat känd för sitt arbete kring hur naturen har format nordbornas längtan och kulturella identitet. Han förekommer flitigt i etermedia när svenska sedvänjor ska förklaras.

Värd: **Maths Isacson**

15 april. I begynnelsen var icke ordet – hur kan språket ha uppkommit?

Vad gör oss människor till människor? Språket brukar vara ett svar, ”människans adelsmärke” enligt ett talesätt.

Att med artikulerade, meningsbärande ljud kommunicera över avstånd, om gammalt och nytt, sant och falskt, ljuvt och lett, är en oerhörd prestation av den mänskliga hjärnan. När uppstod människans språk och hur kan det ha gått till? **Östen Dahl** är professor emeritus i allmän språkvetenskap, lingvistik, vid Stockholms universitet. Han har, utöver vetenskaplig produktion, givit ut böcker om språkliga principer som *Grammatik, Språkets enhet och mångfald* och för gymnasiet *Språket och människan*. Dahl är hedersdoktor vid Helsingfors universitet och har tilldelats vetenskapliga pris av Vitterhetsakademien och Svenska Akademien.

Värd: **Jan Fagius**

13 maj. "För nit och redlighet i rikets tjänst" – ett förlorat ideal?

Under senare år har vi allt oftare kunnat läsa om olika "affärer" och "skandaler", där höga chefer i staten har blivit uppkallade till ansvarig minister för en uppsträckning eller till KU för förhör. Forskare och utredare menar att tjänstemännen har allt svårare att orientera sig och leva upp till traditionella ämbetsmannamässiga krav och värden. En förklaring kan vara de förvaltningspolitiska reformer som genomförts sedan slutet av 1980-talet. Staten agerar som en "koncern" och myndigheterna som "företag". Har staten gått för långt i sitt idealiserande av det privata näringslivet och dess starka tro på marknader, konkurrens och ekonomibaserade styrmodeller? **Göran Sundström** är professor i statsvetenskap vid Stockholms universitet. Han är inriktad på offentlig sektor och har skrivit flera böcker om förvaltningspolitiska reformer och dess effekter för bland annat politisk styrning och tjänstemannarollen, däribland *Megaprojektet Nya Karolinska Solna – beslutsprocesserna bakom en sjukvårdsreform*.

Värd: **Lena Sommestad**

FÖRELÄSNINGSSERIER

1. Folkhemmet – utopi och politik. I lokal och filmad.

"Det goda hemmet känner icke till några privilegierade eller tillbakasatta, inga kelgrisar och inga styvbarn. Där ser icke den ene ner på den andre. Där försöker ingen skaffa sig fördel på andras bekostnad, den starke trycker icke ner och plundrar den svage. I det goda hemmet råder likhet, omtanke, samarbete, hjälpsamhet."

Så argumenterade i en riksdagsdebatt år 1928 partiofdöranden för det socialdemokratiska partiet, Per Albin Hansson, kring grunden i folkhemsutopin. Här talas inte om någon genomgripande samhällsrevolution i marxistiska termer, utan om revolution i "det lilla livet", i vardagslivet. Vad behövs göras för att skapa ett modernt och rationellt folkhem för alla? Hemmetaforen visar riktningen: det omhändertagande, jämlika samhällshemmet och den uppvärderade Husmodern i familjen, angav vägen framåt och blev centrala i nyordningen av barna- och mödravård, socialpolitik, bostadspolitik, heminredning, hemarbetets modernisering, klädmode. Frågan om gifta kvinnors yrkesarbete var tämligen frånvarande. "Folkhemmet" tillhör

vårt nära historiska arv, ett ord med lyster av trygghet och framtid. Det används även för nutida fenomen. Vad betyder det då?

Serieansvariga: **Ingrid Åberg**, docent i historia, Uppsala universitet, tfn 070-302 39 27, och **Agneta Ney**, docent i historia, Uppsala universitet, tfn 070-354 01 05.

Program

5 feb. *Folkhemstanken i Norden – inte bara svensk och socialdemokratisk.*

Bengt Lindroth, journalist och författare, Uppsala.

19 feb. *"Att lägga livet till rätta". De svenska folkhemsdeologerna Per Albin Hansson och Alva Myrdal.*

Yvonne Hirdman, professor em. i historia, Stockholms universitet.

5 mars *Demokrati och diskborstar: Design, samhällsförändring och Hemmens forskningsinstitut.*

Maria Göransdotter, lektor i designhistoria vid Designhögskolan, Umeå universitet.

19 mars *"I en sal på lasarettet." Tuberkulosen och folkhemmet.*

Björn Wiman, journalist och författare, Stockholm.

2 april *Välklädd för egen och andras trivsel – mode i folkhemmet.*

Emma Severinsson, lektor, Avd. för modevetenskap, Lunds universitet.

14 maj *Den moraliska stormakten invaderar folkhemmet.*

Lars Trägårdh, professor i historia, Uppsala universitet.

Tid: Onsdagar jämna veckor 19/2–14/5 (ej 16/4, 30/4) kl. 13.30–15.00. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

2. Kvinnliga pionjärer – författare, företagare, forskare

Vid förra sekelskiftet var det många kvinnor som i allt större utsträckning fick möjlighet att skaffa sig en ställning i samhället. Deras frigörelse löpte parallellt med emancipationen och demokratins framväxt, och inom en rad olika områden lyckades åtskilliga kvinnor ta steget från det privata till det offentliga. De skrev inte bara böcker, de verkade politiskt, de byggde upp egna företag, de förnyade forskningen. Vad de kvinnor som lyfts fram i denna serie har gemensamt är att de alla kan betraktas som pionjärer inom sina områden.

Serieansvariga: **Eva Heggstad**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 070-605 83 88, och **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11.

Program

23 jan. *Kata Dalström (författare, politiker).*

Gunnela Björk, docent i historia.

6 feb. *Frida Steenhoff (författare)*

Christina Carlsson Wetterberg, professor em. i historia.

20 feb. *Ingrid Wallberg (arkitekt).*

Anne Brügge, författare.

6 mars *Pionjärkvinnor i Uppsala.*

Gunilla Stillström, konstintendent i Uppsala.

20 mars *Karin Westman Berg – Den svenska kvinnoforskningens moder.*

Eva Heggstad

3 april *Augusta Lundin (modedesigner).*

Anna Bergman Jurell, författare, konstnär, scenograf.

Tid: Torsdagar jämna veckor 23/1-3/4 kl. 13.15-14.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

3. Nedslag i konsten. I lokal och filmad

Olika typer av konstnärer och konstnärsroller presenteras. Syftet med serien är att ge en djupgående analys av konstnärerna och deras verk.

Serieansvarig: **Carola Hermelin**, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 076-777 07 71.

Program

14 feb. *Vild och äkta – om konstnärgruppen Brückes expressionism.*

Ylva Hillström, intendent vid Moderna Museet.

28 feb. *Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus.*

Jeff Werner, konsthistoriker och konstkritiker, tidigare professor i konstvetenskap, Stockholms universitet.

14 mars *Charlotte Gyllenhammar: Det privata är det politiska.*

Håkan Nilsson, professor i konstvetenskap, Södertörns högskola, konstkritiker.

28 mars *Goya, mellan ytterlighet och innerlighet.*

Thomas Hård af Segerstad, tidigare universitetslektor i konstvetenskap, Uppsala universitet.

11 april *Harriet Backer och hennes samtid vid sekelskiftet 1900 (1870-1920).*

Helén Hallgren Archer, intendent vid Nationalmuseum.

9 maj *Giorgio de Chiricos surrealistiska stadslandskap och drömbilder. Betydelse och inflytande.*

Anne Lidén, senior universitetslektor i bildkonst, kulturarv och museer, Institutionen för ämnesdidaktik, Stockholms universitet.

Tid: Fredagar udda veckor 14/2-9/5 (ej 25/4) kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

En resa till Moderna Museet planeras att äga rum onsdag 5 mars. Resan är öppen för alla USU:s medlemmar men företräde ges för deltagarna i serien. Se vidare under "Resor och studiebesök" och i Medlemsblad 1.

4. Hasse och Tage – humoristiska humanister kommer igen!

Det nästan 30-åriga samarbetet mellan Hans Alfredson och Tage Danielsson utgör en epok i svensk nöjeshistoria. Genom sina revyer och filmer speglade och kommenterade de tidens stora samhällsförändringar på ett spexartat och skarpt satiriskt sätt men alltid med en grundläggande tro på humanism och godhet. **Johanna Broman Åkesson** föreläser vid samtliga tillfällen. Serien har getts tidigare men kommer nu åter i en uppdaterad version.

Serieansvariga: **Johanna Broman Åkesson**, fil.dr i musikvetenskap, Stockholms universitet, johannabromana-kesson@gmail.com, tfn 076-211 49 97, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, Uppsala universitet, tfn 070-302 39 27.

Program

27 jan. *Lär oss ikväll.*

3 feb. *Kärlek har ändrat karaktär.*

24 mars *Längtans blomma är störst på håll.*

31 mars *Men tiden går.*

14 april *Var blev ni av ljuva drömmar?*

28 april *Vi håller om varandra.*

Tid: Måndagar ovanstående datum kl. 15.15-16.45.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

5. Min musik. I lokal och filmad

Kulturpersonligheter och musiker berättar om och spelar musik som betytt mycket för dem. Variationen i musikval och berättarnas verksamhet är stor. Eftersom berättelserna ofta har formen av livsberättelser blandas känd musik ur vårt gemensamma musikarv med mer ovanlig musik som kommer från berättarnas bakgrund och specialintressen. Vi strävar efter att inbjuda intressanta personer med stort musikintresse från många olika verksamhetsområden.

Serieansvariga: **Gunnar Birgegård**, professor em. i medicin, tfn 070-215 09 89, och **Gunnel Fagius**, musikvetare, musikdirektör, tfn 070-214 13 70.

Program

3 feb. **Natalya Pasichnyk**, ukrainsk-svensk konsertpianist, tidigare bosatt i Uppsala, Anders Wall-stipendiat, har belönats med guldmédalj vid prestigefyllda Global Music Awards för sitt senaste album, *Rethinking the Welltempered Clavier* och har vunnit flera internationella pianotävlingar. Har med stort engagemang lyft fram den ukrainska musiken och var grundare och direktor för Ukrainska Institutet i Sverige. Hon har doktorerat i musik och konstnärlig forskning och är ofta jurymedlem i pianotävlingar.

17 feb. **Bengt Gustafsson**. Astronomen Bengt Gustafsson spelade mycket kammarmusik som altviolinist i ungdomen. Han har medverkat som presentatör vid konserter med Uppsala Akademiska Kammarkör, Uppsala kammarorkester och Radioorkestern och medverkat med program i SR:s P2 tillsammans med Boel Adler. I sin bok *Närda av samma längtan. När modernismen mötte den nya fysiken*, belyser han bland annat relationen mellan modern musik, kvantmekanik och relativitetsteori.

3 mars **Dag Thelander**, dramatiker och konstnärlig ledare för frigruppen Östfronten. Tillsammans med kompositören Per Wickström har han skrivit föreställningar som *Jernbanan* (efter Sara Lidmans romansvit) och *Vansinnets historia* för Uppsala stadsteater. Han växte upp i Uppsala och bor sedan några år med sin familj i byn Ytternuttö i norra Uppland.

17 mars **Margaretha Fahlgren**, professor em. i litteraturvetenskap. Har en bred feministisk forskning som inkluderar projekt om moderskap, livsskildringar och deckare. Mångårig körsångare med särskilt intresse för samspelet mellan text och musik och hur det skapar olika musikaliska uttryck.

31 mars **Stefan Bohman**, tidigare chef för Musikmuseet, nu Scenkonstmuseet. Doktorerat med en avhandling i etnologi om Arbetarrörelsens musik. Undervisat i musikvetenskap. Vice ordförande i Stockholmsfilharmonikernas

vänförening. Skrivit böcker om musik, bl.a. *Mästarnas mästare* och *Musiken i politiken*. Aktiv som föredragshållare vid Senioruniversitetet i Stockholm. Vill berätta om musikens roll i sitt liv, liksom om musikens roll i samhället.

28 april Anna Einarsson, uppsalatonställare, vars nyskrivna opera *Fotografen* om uppsalafotografen Emma Schenson (1827–1913) uruppfördes i Vadstena sommaren 2024. Anna Einarsson är såväl tonsättare som jazzsångerska, formellt utbildad i bägge vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm samt vid De Montfort University i England. Hon är också disputerad från Kungliga Musikhögskolan. Hon har en bred konstnärlig palett med till exempel orkestermusik, opera, kör, jazzmusik och kamarmusik.

Tid: Måndagar jämna veckor 3/2–28/4 (ej 14/4) kl. 10.30–12.00. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

6. Jazzens fantastiska 50-tal. I lokal och filmad.

Jazzens 50-tal är sprängfyllt av stora musikaliska upplevelser. Bebopen mognar och utvecklas mot cool och hardbop. Storbanden kommer tillbaka. Swing, blues och klassisk jazz blandas med nya uttrycks sätt och soul och rock börjar att assimileras med jazz. Vi lyssnar på och analyserar de stora profilerna och orkestrarna inom olika stilarter och behandlar även svenskt 50-tal – det ”svenska jazzundret”. **Ulf Johansson Werre** leder oss i en instruktiv och spännande resa in i denna rika period med musikexempel, berättelser och analyser från flygeln, sångmikrofonen och trombonen. Vid två tillfällen bjuder Ulf in en gäst som han spelar och samtalar med.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdirektör m.m., tfn 070-648 67 85, och **Ulf Johansson Werre**, med. dr h.c., musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 073-508 68 83.

Program

23 jan. *Bebopen mognar. Experimenten utvecklas till en ny dialekt.*

6 feb. *Charlie Parker och Dizzy Gillespie, storband. Två av förgrundsfigurerna banar nya vägar. Storbanden vaknar till liv igen.*

20 feb. *Cool jazz: Stan Getz, Chet Parker, Gerry Mulligan, MJQ, med flera. En avspänd kombination av bebop, swing och klassiskt vinner mark.*

14 mars *Hardbop: Clifford Brown, Sonny Rollins, Cannonball Adderley, John Coltrane, med flera. Hårdsvängande jazz går tillbaka till rötterna i blues och soul.*

20 mars *Miles Davis, Oscar Peterson, nya strömningar. Två starka profiler går egna vägar. 60-talet börjar skönjas.*

3 april *Det svenska jazzundret. De unga svenska jazzstjärnorna gästas av imponerade amerikaner och blir folkkära. Folkparksjazzen frodas.*

Tid: Torsdagar jämna veckor 23/1–3/4 (ej 6/3) samt fredag 14 mars kl. 10.15–11.45.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

7. Filmstudio Fyris, Grupp 1

I samarbete med Fyrisbiografen fortsätter vi satsningen på kvalitetsfilm. Varje film föregås av en kort presentation. Parallellserie med samma innehåll som nr 8.

Serieansvariga: **Karin Almladh**, fil.dr i semitiska språk, tfn 018-24 27 93, och **Ingrid Nordberg**, fil.lic., tfn 070-296 75 33.

Program

28 jan. Casablanca. Denna dramafilm från 1942 med Humphrey Bogart, Ingrid Bergman och Paul Henreid i huvudrollerna utspelar sig under andra världskriget. I centrum: en utvandrad amerikan (Humphrey) som måste välja kärleken till en kvinna (Ingrid) eller att hjälpa henne och hennes man (Paul), en tjeckisk motståndsledare, att fly för att de ska kunna fortsätta sin kamp mot tyskarna. (98 minuter)

11 feb. Rättatouille. Mottot för den här Oscarsbelönade animerade filmen från 2007 är ”Alla kan laga mat”. Och det gäller alla, också den som bokstavligen lever på skräp. Filmen utspelar sig i Paris (var annars?) och vi får följa huvudkaraktären, den matintresserade Remy, på idolen Auguste Gusteau exklusiva restaurang och hans kamp för att själv bli chef de cuisine. (111 minuter)

25 feb. Sorry we missed you. Ken Loachs hjärtskärande klassdrama från dagens globaliserade brittiska arbetsmarknad. Pappa Ricky, en extremt pressad paketbilchaufför, lockas att bli ”franchisetagare” åt ett storföretag, mamma Abby jobbar i hemtjänsten där hon bara får betalt för den exakta tiden hon är hos sina ”klienter”. Föräldrarnas ständiga slit gör att deras tonårsbarn barn far illa ... (101 minuter)

11 mars Parallella mödrar. I Pedro Almodóvars film från 2021 möts två ensamstående kvinnor på BB där de delar rum i samband med förlossningen, båda blev gravida av misstag. Och bådas liv kommer att vävas samman efter förlossningen liksom att deras liv vävs samman med Spaniens mörka historia. I huvudrollerna ser vi Almodóvars stora stjärna Penélope Cruz, belönad bl.a. i Venedig som bästa kvinnliga skådespelare, och Aitana Sánchez-Gijón som de båda mödrarna. (120 minuter)

25 mars Tålamodets sten. I ett sjukhus i Afghanistan sitter en kvinna vid sin mans sida. Han har sårats i strid och ligger nu medvetslös och förlamad i respirator. Hon viker inte från hans sida och ber oupphörligen att han ska tillfriskna. Hennes böner ersätts gradvis av en slags beaktelse. Den medvetslöse mannen kan inte svara och nu vågar hon öppna sig och viska förbjudna tankar. (99 minuter)

8 april The Artist. Kring 1930 slog ljudfilmen igenom och det innebar en existentiell kris för filmindustrin. Många var de skådespelare som inte klarade övergången. I den här mångfaldigt prisbelönade svartvita franska dramakomedin (på engelska!) från 2011 gestaltas den krisen. Ljudfilmen blev slutet för stumfilmsstjärnan George Valentin, spelad av Jean Dujardin som bl.a. fick en Oscar för rollen, men vägen till berömmelse för statisten Peppy Miller, spelad av Bérénice Bejo. Filmen är berättelsen om deras möte och sammanlänkade öden. Den regisserades av Michel Hazanavicius som bl.a. fick en Oscar för regi och Bafta för regi och manus. (100 minuter)

Tid: Tisdagar udda veckor 28/1-8/4 kl. 10.00-ca 12.30.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

Avgift: 400 kr.

8. Filmstudio Fyris, Grupp 2

Parallellserie med samma innehåll som nr 7.

Serieansvariga: **Karin Almladh**, fil.dr i semitiska språk, tfn 018-24 27 93, och **Ingrid Nordberg**, fil.lic., tfn 070-296 75 33.

Program

31 jan. Casablanca.

14 feb. Råttatouille.

28 feb. Sorry we missed you.

14 mars Parallella mödrar.

28 mars Tålamodets sten.

11 april The Artist.

Tid: Tisdagar udda veckor 31/1-11/4 kl. 10.00-ca 12.30.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

Avgift: 400 kr.

9. Sicilien – ön som har allt. I lokal och filmad.

Sicilia est insula. Sicilien är en ö. Detta konstaterande har säkert flera generationers latinelever stött på. Men Sicilien är inte vilken ö som helst. Med sitt ytterst strategiska läge i Medelhavet har den alltid lockat till sig olika folk. Influenserna har tidvis varit starka och Sicilien har blivit en smältegel där flera olika kulturer mötts. Inom arkitektur och konst kan vi ännu idag se spåren av fenicier, kartager, greker, romare, vandaler, bysantiner, araber, normander och spanjorer. Vi får också stifta bekantskap med öns speciella matkultur, musik och litteratur. Sicilien är geologiskt intressant bl.a. på grund av vulkanen Etna. Livet på ön har också under lång tid präglats av maffian. Allt detta får vi följa i denna serie.

Serieansvariga: **Monika Ekman**, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-938 38 62, och **Hans Svensson**, fil.mag., f.d. universitetslärare i romanska språk, tfn 070-699 48 07.

Program

29 jan. Historia – från sikeler till Operation Husky.

Lars Karlsson, professor em. i antikens kultur och samhällsliv, Uppsala universitet.

12 feb. Konst och arkitektur – från grekiska tempel till Caravaggio.

Lars Karlsson.

26 feb. Litteratur och musik.

1. Fem sicilianska litteraturgiganter.

2. Siciliens musik och musik om Sicilien – från mustig folklöre till opera.

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska (1) och **Gunnar Birgegård**, professor em. i medicin, Uppsala universitet (2).

12 mars Maffian på Sicilien i ett beskyddarhistoriskt perspektiv.

Tomas Lappalainen, författare.

26 mars En resa på Sicilien – sevärdheter, seder, traditioner, mat och dryck.

Johan Berg, guide och reseledare.

9 april Vulkanism och jordbävningar på Sicilien och i medelhavsområdet.

Bert Eriksson, fil.lic. i naturgeografi, gymnasielektor och universitetsadjunkt, Uppsala.

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1-9/4 kl. 13.30-15.00.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

En resa till Sicilien planeras. Resan är öppen för alla medlemmar, men företräde ges för deltagarna i serien.

10 A. Tillståndet i världen våren 2025. I lokal och filmad.

Det ryska inflytandet i världen är mer eller mindre närvarande i alla föreläsningar i vårens upplaga av Tillståndet i världen. Mycket tydligt är det i den första som just handlar om hur härskaren i Kreml för krig med sina grannar. Men också i säsongens sista föreläsning som behandlar talibanstyrda Afghanistan. Talibanrörelsen uppstod nämligen i Pakistan bland afghaner som flytt den sovjetiska inmarschen i hemlandet. Säkert kommer också arvet efter DDR visa sig i det nyval till förbundsdagen i Tyskland som står för dörren. I Arktis öppnas nya transportvägar och naturfyndigheter blottas när områdets ismassor smälter och där är Ryssland nu mycket aktivt för att behärska sin norra kust. I den humanitära katastrofens Sudan är ryssarna vapenleverantörer och har också stora intressen i landets guldindustri. Och självklart har det ryska överfallet på Ukraina haft stora konsekvenser för världens ekonomier, inte minst kännbart i Europa.

Serieansvariga: **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör UNT, tfn 070-662 18 67, lars.nilsson470@gmail.com, och

Claes Leijon, f.d. ambassadråd och Sida-medarbetare, tfn 070-602 53 17, claesse.leijon@gmail.com

Program

27 jan. Rysslands krig och påverkanskampanjer mot sina grannländer.

Jakob Hedenskog, analytiker vid Centrum för Östeuropastudier.

10 feb. Ett delat Tyskland går till val.

Jan Lewenhagen, journalist och tidigare Tysklandskorrespondent för Dagens Nyheter.

24 feb. Ett nytt Arktis.

Niklas Granholm, forskningsledare vid Totalförsvarets forskningsinstitut.

10 mars Sudan: Världens största humanitära katastrof.

Johan Brosché, docent vid Institutionen för freds- och konfliktforskning, Uppsala universitet.

24 mars Europas ekonomi sacker efter.

Harry Flam, professor em. i internationell ekonomi, Stockholms universitet.

7 april Afghanistan åter under talibanstyre.

Klas Bjurström, strategisk rådgivare vid Svenska Afghankommittén.

Tid: Måndagar udda veckor 27/1-7/4 kl. 13.15-14.45.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

10 B. Tillståndet i världen våren 2025. Enbart film.

Samma som nr 10 A men går endast att se som film.

11. Välfärdens utmaningar

Välfärden i skandinavisk tappning är i omstöpning. Kostnaderna ökar med de medicinska framstegen som gör det möjligt att bota flera. Den demografiska strukturen med en åldrande befolkning får konsekvenser i vårdköerna, och också i svårigheterna att rekrytera och behålla personal. Krav på förändring sker utifrån, till exempel från aktiva patientorganisationer, men också inifrån med önskemål om en nyorientering i vården mot personcentrering och medskapande. Lagg därtill en orolig omvärld och andra samhällsförändringar, som kan leda till motstridiga beslut vad gäller framtida satsningar. Välfärdens institutioner utmanas. I serien kommer detta utifrån ett medborgarperspektiv att presenteras i föreläsningarna.

Serieansvarig: **Stina Johansson**, professor em. i socialt arbete, Umeå universitet, tfn 070-216 43 07.

Program

3 feb. *Hälsoekonomiska utvärderingar – var gör pengarna störst nytta?*

Johanna Wiss och **Jenny Berg**, båda fil.dr och hälsoekonomer, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU).

17 feb. *Så kan vi behålla personalen.*

Sofia Birk, HR-direktör, Region Uppsala.

17 mars *Patientorganisationerna och den moderna medicinen.*

Ylva Söderfeldt, lektor vid institutionen för idéhistoria och föreståndare för Centrum för medicinsk humaniora, Uppsala universitet.

31 mars *Från mottagare till medskapare – personcentrering och samskapande i vård och omsorg.*

Kajsa Westling, projektledare/utredare, Experio Lab och Karlstads universitet Samhällsnytta.

28 april *Den åldrande befolkningen och välfärden.*

Linda Nathalie Kridahl, docent i demografi vid Stockholms universitet.

12 maj *Prioriteringar i sjukvård i kris.*

Märit Halmin, anestesi- och intensivvårdsläkare och forskare i global folkhälsa vid Karolinska Institutet.

Tid: Måndagar jämna veckor 3/2–12/5 (ej 3/3, 14/4) kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6D.

Avgift: 400 kr.

12. Dagens stadsbyggande – tendenser, problem och möjligheter. I lokal och filmad.

Uppsala är en av de snabbast växande städerna i Sverige men bostadsbyggandet har nu bromsat upp kraftigt. Vi står inför en situation där vi framöver kommer att få se en lägre utbyggnadstakt än tidigare. Vad kommer detta att innebära? Vad har vi lärt oss av det senaste decenniets byggande där kvarterstaden har varit det förhärskande idealet och där begrepp som stadsstråk, stadsläkning och stadsliv har varit återkommande i de planer som har

upprättats? Ska vi fortsätta bygga som vi gjort eller är det dags för en omprövning? Är det möjligt att bygga den goda staden för alla? Vi tar hjälp av ledande praktiker och forskare för att förstå den situation vi befinner oss i och få belyst aktuella problem och möjligheter. Detta för att vi bättre ska förstå vart vi är på väg.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, samhällsplanerare och f.d. fastighetsdirektör, tfn 070-648 67 85, och **Bo Aronsson**, arkitekt och planerare, tfn 070 296 07 20.

Program

28 jan. *Bostadspolitik – varför fungerar inte bostadsförsörjningen i Sverige?*

Lennart Weiss, kommersiell direktör, Veidekke.

11 feb. *Stadens form – hur påverkar den byggda miljön våra livsvillkor?*

Ann Legeby, professor i tillämpad stadsbyggnad, KTH.

25 feb. *Bygga stad eller bara stadsmässigt?*

Örjan Wikforss, professor och arkitekt.

11 mars *Den goda staden - hur skapar vi en stad för människor?*

Helle Søholt, arkitekt, CEO och grundare av Gehl, Köpenhamn.

25 mars *Talent City Index – var vill den kvalificerade arbetskraften helst jobba och bo?*

Marcus Andersson, VD och grundare för Future Place Leadership.

8 april *Hållbar mobilitet – hur förflyttar vi oss i den framtida staden?*

Karolina Isaksson, professor i tvärvetenskapliga studier, VTI.

Tid: Tisdagar udda veckor 28/1–8/4 kl. 13.15–14.45 (dock 14.30–16.00 den 11/3). 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

13. Vårt universum

I föreläsningsserien medverkar forskare, som kommer att göra nedslag i existerande kunskap och frågeställningar om universum. En omfattande forskningsinfrastruktur med större och mindre svensk medverkan har byggts upp för att ge svar på frågor kring exoplaneter, svarta hål, mörk materia, mörk energi och mycket annat. Serien anknyter till tidigare tisdagsföreläsningar, serier och studiecirkel i ämnet. Samtliga föreläsare är verksamma vid Institutionen för fysik och astronomi, Uppsala universitet. *Serieansvariga:* **Staffan Yngve**, professor em. i teoretisk fysik, tfn 070-297 80 16, och **Yvonne Brandt Andersson**, professor em. i oorganisk kemi, tfn 070-659 81 47.

Program

28 jan. *Universums mörka sida.*

Ulf Danielsson, professor.

11 feb. *Elementarpartiklar, universum och allt däremellan.*

Rikard Enberg, professor.

25 feb. *Exoplaneter: andra världar i vårt universum.*

Linn Boldt-Christmas, doktorand.

11 mars *Universum sett från James Webb-teleskopet.*

Erik Zackrisson, docent.

25 mars *Jakten på intelligent liv via tekno-signaturer.*

Andreas Korn, docent.

8 april *Vårt märkliga universum.*

Magdalena Larfors, docent.

Tid: Tisdagar udda veckor 28/1–8/4 kl. 15.15–16.45.
12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6 den 28/1, därefter Universitetshuset, Sal IX (dock Universitetshuset, Sal X 8/4).

Avgift: 400 kr.

14. Från malmvagn till hyperloop – tågets framfart

Järnvägar och tåg började användas i början av 1800-talet. År 1854 bestämde riksdagen att börja bygga järnvägen mellan Stockholm, Göteborg och Malmö. Med järnvägen blev människorna, varorna, till och med boskapen flyttbara på ett sätt man aldrig kunnat ana. Även i Uppland byggdes järnväg utanför stambanan, där Lennakatten är ett exempel. Starten av svenska järnvägssektorns avreglering dateras vanligen till år 1988. Beslutet innebar i grova drag att en del av SJ knoppades av och bildade Banverket (idag en del av Trafikverket). Järnvägens historia och framtid belyses ur olika aspekter i föreläsningarna.

Serieansvariga: **Jan Frisk**, civ.ing. tfn 070-514 63 26, och **Conny Larsson**, docent i meteorologi vid Uppsala universitet, tfn 070-336 34 40.

Program

30 jan. *Från Napoleon till tågsemester.*

Henrik Reuterdaahl (affärsutvecklare), **Robert Herpai** (historiker). Gävle Järnvägmuseum.

13 feb. *Järnvägens utmaningar idag – förstärkt operativ förmåga.*

Jonatan Lennartsson, chef Regional styrning – Järnvägs-system, Trafikverket.

27 feb. *Lennakatten och historiska spår i Uppland.*

Johan Vinberg, ordf. Museiföreningen Stockholm–Roslagens Järnvägar – Lennakatten.

13 mars *Avregleringen av järnvägen, utmaningar och möjligheter?*

Ulf Adelson, politiker, bl.a. f.d. ordf. SJ.

27 mars *Järnvägens framtida utveckling.*

Bo-Lennart Nelldal, professor em. i tågtrafikplanering, KTH.

10 april *Mälartåg i Mälardalen – på spåret nu och mot framtiden.*

Göran Gullbrand och **Erik Haster**, trafikstrateger vid Mälardalstrafik.

Tid: Torsdagar udda veckor 30/1–10/4 kl. 13.15–14.45.
12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X (dock Universitetshuset, Sal IX 27/2, 13/3).

Avgift: 400 kr.

Ett besök på Järnvägmuseet i Gävle planeras under våren. Besöket är öppet för alla medlemmar, men företräde ges för deltagare i serien.

15. Matematikens historia och tillämpningar i dagens samhälle

Matematiken har utvecklats under årtusenden från baby-

loniernas tid till nutid. Vi tar hjälp av matematiken för att beskriva och förutsäga olika företeelser i vår högteknologiska värld. Ämnet matematik indelas i två huvudområden, ren respektive tillämpad matematik. Föreläsningarna i serien omfattar delar av matematikens historia samt tillämpningar inom medicin, datorlingvistik, meteorologi och valsystem.

Serieansvariga: **Yvonne Brandt Andersson**, professor em. i oorganisk kemi, tfn 070-659 81 47, och **Staffan Yngve**, professor em. i teoretisk fysik, tfn 070-297 80 16.

Program

29 jan. *Nedslag i matematikens historia.*

Gunnar Berg, f.d. universitetslektor, Uppsala universitet.

12 feb. *Från matematik till AI inom medicinsk diagnostik.*

Carolina Wählby, professor inom kvantitativ mikroskopi vid Centrum för bildanalys, Uppsala universitet.

26 feb. *Matematiska modeller av språk – en väg till artificiell intelligens?*

Joakim Nivre, professor i datorlingvistik, Uppsala universitet.

12 mars *Matematik och meteorologi.*

Michael Tjernström, professor em. i meteorologi, Stockholms universitet.

26 mars *Valsystem, matematik och några oväntade problem i de senaste valen.*

Svante Janson, professor i matematik, Uppsala universitet.

9 april *Från Platons kroppar till topologi.*

Gunnar Berg.

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1–9/4 kl. 15.15–16.45.
12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal IX (dock Universitetshuset, Sal X 12/2, 9/4).

Avgift: 400 kr.

16. Cancerforskning – framsteg som förbättrar och räddar liv

Cancer omfattar en stor grupp sjukdomar som kan drabba alla organ. Oavsett cancertyp har alla en gemensam nämnare: celler delar sig okontrollerat. En situation med näst intill obotliga sjukdomar har förändrats med cancerbehandlingens stora framsteg på senare år. Cancerfondens tidigare ordförande i forskningsnämnden, professor Klas Kärre, beskriver vad som kännetecknar en cancercell och ger en översikt över de livräddande behandlingsframgångarna. Med molekylära metoder kan olika cancertyper identifieras och därigenom behandlas optimalt. Kroppens egna försvar kan aktiveras. Flera nya läkemedel har bidragit till framgångarna. Allt fler överlever sin cancer och många kan med god livskvalitet leva lång tid med sin sjukdom. Men erfarenheter av behandlingen och vetenskapen om risk för återfall kan skapa oro och osäkerhet. För livskvalitet behövs därför rehabilitering. Lindrande behandling behövs när möjligheterna till botande behandling har uttömts. Dessa aspekter tas upp i de avslutande föreläsningarna i serien.

Serieansvariga: **Kristina Glimelius**, professor i genetik och växtförädling, Sveriges lantbruksuniversitet, tfn 070-678 50 10, och **Dan Larhammar**, professor i molekylär cellbiologi, Uppsala universitet, tfn 070-634 92 14.

Program

23 jan. *Cancerforskningens framgångar och vad som kännetecknar cancerceller.*

Klas Kärre, professor em. i molekylär immunologi, Karolinska institutet.

6 feb. *Mitt i prick?*

1. *Cancerprecisionsmedicin – den smala vägen till bättre cancerbehandling?*

2. *Radioaktiva läkemedel – en strålande idé för framtidens cancerbehandling.*

Peter Nygren, professor i onkologi, Uppsala universitet, överläkare Akademiska sjukhuset (1) och **Marika Nestor**, professor i biomedicinsk strålningsvetenskap, Uppsala universitet (2).

20 feb. *Vilken roll har biomarkörer och AI i framtiden för tidig diagnostik och behandling av cancer?*

Henrik Grönberg professor i cancerepidemiologi, Karolinska institutet, överläkare vid Capio S:t Görans sjukhus, Stockholm.

6 mars 1. *Optimering av blodkärlens funktion öppnar dörrar för immunterapi.*

2. *Framtida behandling med immunterapi för cancer i lymfkörtlarna (lymfom).*

Anna Dimberg, professor i cancer och vaskulärbiologi, Uppsala universitet (1) och **Ingrid Glimelius**, professor i onkologi, Uppsala universitet, överläkare Akademiska sjukhuset (2).

20 mars *Om lindring och tröst – cancervård bortom cellgifter.*

Nina Cavalli-Björkman, överläkare, i onkologi, Akademiska sjukhuset.

3 april *Rehabilitering – en självklarhet i dagens behandling. Samverkan med patienter och närstående i forskning och cancervård.*

Lena Wettergren, professor i vårdvetenskap, leg. sjuksköterska Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset.

Tid: Torsdagar jämna veckor 23/1-3/4 kl. 15.15-16.45.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 400 kr.

TEMADAG En dag om AI

Artificell intelligens (AI) har definierats som vetenskapen och tekniken att skapa intelligenta maskiner. Forskningen har funnits länge, men tekniken fick ett publikt genombrott 1997 då schackdatoren Deep Blue utan ansträngning slog regerande världsmästaren Garry Kasparov.

Sedan dess har utvecklingen gått blixtnabbt. Arbetslivet kommer att förändras. Sjukvård, undervisning, forskning, media, försvar påverkas. Möjligheterna är stora – liksom utmaningar och risker.

Om denna en av vår tids stora frågor handlar denna eftermiddag.

Ansvariga: **Christina Jutterström**, journalist med många ledande uppdrag i svensk mediebransch, tfn 070-302 80 50, och **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör för UNT, tfn 070 662 18 67, samt **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, tfn 070-374 72 92.

Medverkande är **Björn Appalgren** från Internetstiftelsen, **Johan Sundström**, professor i klinisk epidemiologi

vid Uppsala universitet, **Susanne Mirbt**, enhetschef för universitetspedagogik, också Uppsala universitet, **Olle Zachrisson**, chef för AI och nyhetsstrategi, Sveriges Radio och **Martin Hagström**, forskningsledare, FOI.

Program

12.30 Föreläsningar

14.30 Paus. Fika i Tovensalen och Multihallen, Missionskyrkan, ingår i avgiften.

15.00 Föreläsningar

16.30 Avslutning.

Tid: Måndag den 3/3 kl. 12.30-16.30.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 275 kr, inklusive fika.

Anmälan som till serier och cirklar under Föreläsningsserier.

Studiecirklar, ej språk

17. Människor, djur, natur och miljö

Vi läser och diskuterar fiktion och fakta om vår omvärld. Deltagarna ombeds att till första sammankomsten läsa *Blå* av Maja Lunde.

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35, lena.b.agren@gmail.com

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1-9/4 kl. 13.00-14.30. 12 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 400 kr.

18. Irländska författare

Vi läser och diskuterar romaner av irländska författare, både äldre och nutida. Deltagarna ombeds att till första sammankomsten läsa *Dublinnoveller* av James Joyce.

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35, lena.b.agren@gmail.com

Tid: Onsdagar jämna veckor 5/2-16/4 kl. 13.00-14.30. 12 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 400 kr.

19. Skrivarstuga

Cirkeln välkomnar deltagare som vill skriva och samtala om text. Varje träff inleds med skrivövningar som stimulerar både fantasi och språklighet, men också form och innehåll. Övningarna kan vara ingång till texter att arbeta med fram till nästkommande träff. Vissa texter kommer att läsas av alla och diskuteras. Om du har ett skrivprojekt på gång kommer arbetet i cirkeln förhoppningsvis att ge dig användbara verktyg.

AnnaLena Åberg, folkhögskolelärare, skrivpedagog, tfn 073-092 99 91.

Tid: Onsdagar udda veckor 12/2-23/4 (ej 9/4) samt jämn vecka 16/4 kl. 14.15-16.15. 16 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

20. Skriv ditt liv

Vi skriver en minnenas resa genom barndom, ungdom, vuxenliv, arbetsliv med en avslutning i nutiden. Vad minns man och vad är bortglömt? Vems sanning skriver man? Hur och när dyker minnen upp? Detta och annat som kommer upp samtalar vi om. En längre text skrivs hemma mellan träffarna. Under träffarna skriver vi korta texter, läser upp och samtalar om textens innehåll och form – ofta parvis. Vi övar att ge respons och att ta emot respons.

Tone Dahlstedt, fil.kand., skrivarpedagog och folkhögskolelärare, tfn 076-838 15 12.

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1-9/4 kl. 10.00-13.00. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Vänge.

Avgift: 800 kr.

21. Att skriva sitt liv

Det här är en cirkel för dig som vill skriva och berätta om ditt liv i en eller annan form. Sex inspirerande tillfällen som hoppas kunna väcka skrivlusten och ge dig grundläggande tips på knep och knåp på vägen till den färdiga berättelsen. De egna texterna läses och diskuteras gemensamt. För att kunna följa kursen behöver du tillgång till dator och skrivare samt kunna hantera e-post.

Karin Bille, copywriter, författare, coach.

Tid: Tisdagar jämna veckor 4/3-29/4 samt udda vecka 6/5 kl. 13.15-15.30. 18 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Vänge.

Avgift: 600 kr.

22. Det religiösa klimatet i Sverige

Vi får möjlighet att prestigelöst samtala om ett hett och kontroversiellt samhällsämne. Det tar tid att bena ut de dimensioner som till vardags trasslas ihop. Cirkeln ger ett antal tankeformler att bära med sig. Den kastar sken över det dominerande svenska klimatet, med internationella jämförelser, och spejar mot en konstruktiv framtid. Delta-garnas egna intressen/initiativ ges stor plats. Till första träffen uppmanas alla att samla på sig vad man undrar över och vill samtala om. Korta artiklar ingår.

1. Inledning, genomgång av egna erfarenheter och önskemål.
2. Reflektioner över fenomenet religion – ser vi komplexiteten?
3. Religion-familj-sexualitet – en oslagbar kombination?
4. Det mångreligiösa Sverige - en oförlöst möjlighet?
5. Finns det en svensk islam, och kristendom – provocerande frågor?
6. Utvärdering.

Kenneth Ritzén, religionshistoriker (främst Uppsala universitet). Arbetat som utbildare vid Uppsala kommun, frilansat som fortbildare, handledare, metodutvecklare från departement till förskola, bitr. rektor vid Nordens första folkhögskola med muslimsk profil, Kista.

Tid: Torsdagar jämna veckor 27/2-8/5 kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 400 kr.

23. Akvarellmålning, Grupp 1

Fortsättningscirkel där man behöver ha grundläggande material- och teknikkunskaper. Höstterminens cirkel är en fortsatt fördjupning i olika bildkompositioner. Kurstillfällena startar oftast med en teknikgenomgång och till första kurstillfället är det bra att ha med ett motiv i V-form. Exempel finns i häftet *Bildkomposition*. Ett kurstillfälle ägnas åt färglära, färgblandning samt målning med enbart grundfärgerna. Motiv kan vara t.ex. porträtt, stilleben eller eget önskemål. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 24 och 25.

Lillemor Wassberg, f.d. företagssköterska, konstnär, tfn 070-529 24 42.

Tid: Onsdagar jämna veckor 5/2-16/4 kl. 10.00-13.00. 24 timmar

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 800 kr.

24. Akvarellmålning, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 23 och 25.

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1-9/4 kl. 10.00-13.00. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 800 kr.

25. Akvarellmålning, Grupp 3

Ges som distansundervisning med hjälp av nätverket Zoom.

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 23 och 24. Obs att deltagande kräver att man har dator eller iPad.

Tid: Tisdagar udda veckor 28/1-8/4 kl. 10.00-13.00. 24 timmar.

Avgift: 800 kr.

26. Musikhistoria i sex kapitel

Cirkeln förmedlar liksom tidigare några nedslag i musikhistorien utifrån cirkelledarnas personliga preferenser och deras eget diskotek. Kapitlen presenterar denna termin enskilda tonsättare eller genrer i den västerländska konstmusiken. Cirkeln är en repris från höstterminen 2024.

7 feb. Föregångsmän, förnyare, revoltörer, avant garde I.

21 feb. Föregångsmän, förnyare, revoltörer, avant garde II.

21 mars Georg Riedel – jazzbasisten som komponerade för barn.

4 april Årstidernas musik.

11 april Edvard Grieg – kosmopolit med rötter i folkmusik.

25 april Bachs fäder och söner.

Gunnel Fagius, musikvetare, musikdirektör, tfn 070-214 13 70, och **Jan Fagius**, neurolog och amatörmusikant, tfn 073-584 06 49.

Tid: Fredagar enl. ovan 7/2-25/4 kl. 10.15-12.15. 16 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

27. Rockhistoria, musiklyssnarcirkel, Grupp 1

En fristående fortsättning från tidigare cirklar där vi lyfter fram några framstående artister och grupper. Varje sammankomst inleds med en presentation av artisterna och deras plats i rockmusikens historia. Fokus är dock musiklyssnandet. Utrymme finns för deltagarnas egna favoritlåtar och kommentarer. Vi diggar musiken tillsammans, helt enkelt! Parallellcirkel med samma innehåll som nr 28 och 29.

30 jan. *Eddie Cochran/ Gene Vincent.* Två av den tidiga rockens hjältar som var stora idoler för många av sextiotalets grupper.

13 feb. *James Brown.* En av de allra största, kanske DEN störste inom soul- och funkmusik med en karriär från 1956 till 90-talet. Hans rytmer är samplade till flera hip-hop-låtar.

27 feb. *Van Morrison.* Inledde karriären med gruppen Them. LP:n Astral Weeks var 1968 starten på en solokarriär som pågår ännu idag med en egen blandning av rock, soul, blues med inslag av irländsk folkmusik.

13 mars *Singer-Songwriters, kvinnor.* I skarven mellan sextio- och sjuttioal kom många artister fram i Dylans fotspår med utpräglat personliga låtar och texter. Vi studerar dessa i två träffar. Damerna först!

27 mars *Singer-Songwriters, män.* Fortsättning av föregående träff.

10 april *David Bowie.* Ett av rockhistoriens största namn. Centralfigur i sjuttioalets glamrock. Även därefter en trendsetter inom musikaliska genrer, men också visuella uttryck som mode, scenpresentation och skivomslag.

Per Davidsson, f.d. kanslichef, tfn 070-856 31 44.

Tid: Torsdagar udda veckor 30/1-10/4 kl 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 400 kr.

28. Rockhistoria, musiklyssnarcirkel, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 27 och 29.

Tid: Torsdagar udda veckor 30/1-10/4 kl 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 400 kr.

29. Rockhistoria, musiklyssnarcirkel, Grupp 3

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 27 och 28.

Tid: Torsdagar udda veckor 30/1-10/4 kl 10.15-11.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble.

Avgift: 400 kr.

30. Uppsalas gatunamn genom tiderna

Uppsalas gatunamn har mycket att berätta. Medeltidens spontant framväxta namn ger oss kunskap om stadens topografi och byggnader men också en inblick i invånarnas liv och verksamhet. 1600-talets genomgripande stadsreg-

lering förde med sig nya namn, några med reverens till den allsmäktiga kungamakten, de flesta dock med lokal anknytning. Dagens officiellt reglerade namngivning speglar också samtiden men på ett annat sätt än tidigare och namnen väcker inte sällan debatt.

Mats Wahlberg, docent i nordiska språk, särskilt ortnamnsforskning, tfn 070-752 17 18.

Tid: Onsdagar jämna veckor 5/2-16/4 (ej 2/4) samt tisdag 1/4 kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland (dock Missionskyrkan, rum Skogstibble 19/3, 1/4).

Avgift: 400 kr.

31. Ett stärkt medborgarperspektiv i planeringen

Uppsala står inför stora förändringar de kommande åren. Utbyggnaden av Industristaden är snart avslutad, Rosendal är en bra bit på väg och grävmaskinerna är på plats i Ulleråker. Härnäst väntar Gottsunda, norra Sunnersta och de planerade sydöstra stadsdelarna i norra Lunsen. I denna studiecirkel väljer vi ut några aktuella detaljplaner som vi analyserar och diskuterar. Är det så här det framtida Uppsala ska se ut? Har vi andra tankar om hur den goda staden ska utformas? När och hur för vi i så fall fram dessa synpunkter? Vårt fokus kommer att vara på medborgarperspektivet och hur vi som kommuninvånare kan påverka hur staden byggs.

Bo Aronsson, arkitekt och planerare, tfn 070-296 07 20.

Tid: Onsdagar jämna veckor 5/2-16/4 kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 400 kr.

32. Naturgeografi

Uppsala har många gamla stenhus. Vi undersöker vilka material de är byggda av, varifrån stenmaterialen kommer, dvs hur och när de bildats och deras geologiska historia. Detta sker under en geologisk stadsvandring. Håga, öster om Uppsala, var under bronsåldern ett maktcentrum i Mälardalen och i ett tidigt Sveavälde. Detta är tydligt manifesterat i de magnifika fornlämningarna. Vi undersöker spåren i landskapet, både naturgeografiskt och arkeologiskt under en vandring från Håga ner till fornborgen Predikstolen i södra änden av Hågadal.

Bert Eriksson, fil.lic. i naturgeografi, gymnasielektor och universitetsadjunkt, tfn 070-667 10 27.

Tid: Tisdagar 18/2, 25/2 och 11/3 kl. 10.15-11.45 samt fredag 28/2 kl. 10.00-13.00 och tisdag 18/3 kl. 10.00-14.00. 15 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark 18/2, 25/2, 11/3. Exkursioner: 28/2 geologisk stadsvandring, start vid universitetshuset och 18/3 Hågaldalsexkursion, start vid Kung Björns hög.

Avgift: 600 kr.

33. Matematikens expanderande universum

Tanken med denna cirkel är att på ett begripligt sätt visa hur matematiken, från sin utgångspunkt i tal och räkning samt former och geometri, utvecklats till dagens mångfa-

cetterade vetenskap som också funnit tillämpningar inom de flesta andra kunskapsområden. Genom att göra nedslag i ämnets historia vill jag visa hur t.ex. nya talområden och geometrier skapas samtidigt som man letar efter sätt att skapa ordning och enhet i denna flora av begrepp. Jag vill också visa på ämnets historiska kontinuitet, hur texter och problem som är många hundra år gamla, t.ex. Euklides *Elementa*, fortfarande kan läsas med intresse av nutida matematiker. Slutligen kommer vi att vid varje träff diskutera matematisk problemlösning genom att ta upp frågor som inte är tekniskt krävande men som illustrerar hur man med vanligt sunt förnuft kan knäcka olika sorters problem.

Gunnar Berg, f.d. universitetslektor, tfn 070-277 78 23.

Tid: Onsdagar jämna veckor 22/1-2/4 kl. 15.15-16.45.
12 timmar.

Lokal: Ångströmlaboratoriet plan 0, södra ingången.

Avgift: 400 kr.

34. Medicinhistoriska nedslag

Medicinhistoriska museets samling är en av landets mest omfattande och sträcker sig från tidigt 1600-tal fram till nutid. Efter covidpandemin har ett ökande intresse för sjukvårdens betydelse och utveckling i samhället kunnat ses genom stigande besökstal på museet. Syftet med den här studiecirkeln är att göra fördjupade nedslag inom några områden i form av en introducerande presentation av det aktuella ämnet för dagen och därefter en rundvandring på museet för att se på enskilda föremål som anknyter till dagens ämne. Vid sista tillfället visas även föremål på den nyöppnade psykiatrihistoriska avdelningen, som varit stängd i två år för renovering. Kurslitteratur: N. Uddenberg *Lidande och läkedom*, 2015, L. Åberg *Plats för brutna själar. Ulleråkers sjukhus under tvåhundra år*, 2011.

29 jan. Från barberare till kirurg – en historisk resa.

Jan Stålhammar

12 feb. Läkemedel från forntid till nutid. **Anders Uppfeldt**

26 feb. Fysik och medicin – historiska nedslag. **Bertil Karlmark**

12 mars Psykiatrin på Ulleråker – nu en avslutad epok.

Thérèse Toudert

26 mars Adelsfröken startar sjuksköterskeutbildning i Uppsala 1867 – omvårdnadens utveckling från Florence Nightingale till våra dagar. **Lena Gunningberg** och **Kerstin Rollman**

9 april Uppsalas medicinska nobelpristagare.

Anna Stenkula

Jan Stålhammar, docent i allmänmedicin,
tfn 070-578 28 68, jan.stalhammar@uppsalamedhist.se

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1-9/4 kl. 13.15-14.45.
12 timmar.

Lokal: Medicinhistoriska museet, Eva Lagerwalls väg 8.
Avgift: 400 kr.

35. Materialen och människan

Vi lever i en tid omgivna av en uppsjö av olika material med vitt skilda egenskaper. Cirkeln kommer att visa hur intimt material är knutna till all mänsklig kultur, i ett

långt tidsperspektiv belyst från arkeologi, lärdomshistoria och andra källor. I början stod endast naturmaterial till förfogande. Förståelsen av materien har genomgått olika stadier, begynnande med antik filosofi, vidareutvecklad i alkemin, reviderad genom gruvnäringens landvinningar och den vetenskapliga revolutionen, och slutligen förfinad genom koppling till atomteorins innersta väsen. Därigenom har grunderna lagts till en utveckling av artificiella material med olika vitt skilda användningsområden. Materialegenskaper beror starkt av kemisk sammansättning och struktur, som ges extra fokus genom enkla demonstrationer eller visning av avancerad apparatur på Ångströmlaboratoriet, universitetets materialcentrum. Vi kommer också att beröra och tillsammans diskutera negativa aspekter i samband med ett ständigt växande behov av olika material. Valda exempel får illustrera avtrycken av dels de långa skeendena från förhistorisk tid tills nu, dels dagens snabbt pågående materialutveckling.

Rolf Berger, professor em. i oorganisk kemi, Uppsala universitet, tfn 070-398 29 36.

Tid: Måndagar jämna veckor 3/2-14/4 kl. 15.15-16.45.
12 timmar.

Lokal: Ångströmlaboratoriet, lokal Mellanrummet.

Avgift: 400 kr.

36. Floristik

Vi träffas första gången inomhus, en möjlighet att få komma in i Evolutionsmuseet Botanik/herbariet. Därefter tränar vi växtkunskap under exkursioner till olika växtlokaler som Carl von Linné besökte. Cirkeln kan passa både för nybörjare och som repetition för mer kunniga botanister. Det blir inte några längre vandringar, ca 2 km. i delvis kuperad terräng. Ömma kläder rekommenderas. Lupp med 10x förstoring är nödvändig liksom en bra flora, t.ex. Krok & Almquist *Svensk flora*, helst 29e upplagan. Vi tränar på bestämningsnycklar i boken och lär känna den vilda Uppsalafloran, något som kan stimulera till egna studier i och intresse för botanik och till att rapportera i Artportalen.

Mattias Iwarsson, fil.lic., tfn 076-113 31 32.

Tid: Tisdag 13/5 kl. 09.00-11.30. Därefter följande tider:

20/5 kl. 13.00-17.00 Gamla Uppsala. Samling vid Tingshögen

27/5 kl. 13.00-17.00 Kvarnbo, Håga, buss 2 ändhållplats

3/6 kl. 13.00-17.00 Parkeringen vid slalombacken i Sunnersta

10/6 kl. 13.00-17.00 Botaniska trädgården. Samling vid Tropiska växthuset

Lokal: Evolutionsmuseet Botanik, Norbyvägen 16 den 13/5, därefter enligt anvisningar ovan.

Avgift: 800 kr.

37. Fåglar under våren 1

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare men även mer vana fågelskådare är välkomna. Resorna förutsätter färd i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oemma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha.

Pekka Westin, Upplands fågelskådare, tfn 070-572 80 42.

Tid: Onsdag **2/4** kl. 13.15–14.45 Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

14/4 kl. 8.00–11.00 Kvarnbo och Kvarnbolund

22/4 kl. 9.00–12.00 Ånge fågelsjö

8/5 kl. 7.00–15.00 Ledskär

26/5 kl. 6.00–10.00 Wiiks slottspark

4/6 kl. 22.00–01.00 Övre föret och Kungsängen

19/6 kl. 22.00–01.00 Viksta stentorg

Lokal: Storgatan 11 den 2/4, därefter utomhus.

Avgift: 900 kr.

38. Fåglar under våren 2

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare, men även mer vana fågelskådare är välkomna. Resorna förutsätter färd i egna bilar och samåkning. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma kläder, fågelbok och kikare, gärna en tubkikare. Lite kaffe och något gott till brukar sitta fint på exkursionerna.

Per-Erik Holmlund, Upplands fågelskådare, tfn 070-658 54 32.

Tid: Torsdag **3/4** kl. 13.15–14.45. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

16/4 kl. 8.00–12.00 Årike Fyris

23/4 kl. 7.00–13.00 Angarnsjöängen

7/5 kl. 7.00–14.00 Hjälstaviken

14/5 kl. 7.00–15.00 Ledskär

21/5 kl. 7.00–12.00 Fysingen

4/6 kl. 20.00–24.00 Nattsångare Björklinge, Viksta stentorg

Lokal: Storgatan 11 den 3/4, därefter utomhus.

Avgift: 900 kr.

39. Fåglar under våren 3

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare men även mer vana fågelskådare är välkomna. Resorna förutsätter färd i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha.

Nils Olof Jerling, Upplands fågelskådare, tfn 070-518 85 04.

Tid: Fredag **4/4** kl. 10.15–11.45. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

17/4 kl. 7.30–12.00 Årike Fyris, Uppsala

25/4 kl. 7.00–11.00 Fysingen, Sigtuna

2/5 kl. 7.00–12.00 Hjälstaviken, Enköping

9/5 kl. 7.00–12.00 Vendelsjön, Tierp

16/5 kl. 7.00–12.00 Ledskärsviken, Tierp

23/5 kl. 7.00–12.00 Angarnsjöängen, Vallentuna

Lokal: Storgatan 11 den 4/4, därefter utomhus.

Avgift: 900 kr.

40. Fåglar under våren 4

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare, men även mer vana fågelskådare är välkomna. Resorna förutsätter färd i egna bilar och samåkning. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma kläder efter väder, fågelbok och kikare, gärna en tubkikare. Lite kaffe och något gott till brukar sitta fint på exkursionerna. Detaljerad information skickas ut inför varje exkursion.

Per Johan Ulfendahl, Upplands fågelskådare, tfn 070-577 21 75.

Tid: Introduktion onsdag **19/3** kl. 13.15–14.45.

Därefter följande måndagar (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

24/3 kl. 16.30–21.00 Skogarna norr om Östervåla – ugglor

7/4 kl. 7.00–12.00 Hjälstaviken

28/4 kl. 7.00–12.00 Fysingen

19/5 kl. 7.00–14.00 Hjälstaviken

2/6 kl. 7.00–14.00 Ledskärsviken

9/6 kl. 20.00–24.00 Nattsångare – Uppland

Lokal: Storgatan 11 den 19/3, därefter utomhus.

Avgift: 900 kr.

Språk

Vid Uppsala Senioruniversitet läggs tonvikten på muntlig kommunikation och läsförståelse.

Nivåskala för språkstudier

Senioruniversitetets modell för språkstudier bygger på Europarådets nivåskala i *Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning*.

Gör gärna Folkuniversitetets test av språknivå, speciellt de delar som gäller muntlig kommunikation och läsförståelse: www.folkuniversitetet.se/mer-om-sprak/Spraktest/.

Nivåskalan beskriver fem olika färdigheter; hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet i sex olika nivåer, A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att avgöra på vilken nivå man ligger finns en självbedömningstabla. I den beskriver så kallade deskriptorer färdigheterna för varje nivå genom påståenden som börjar med Jag kan...

Om du uppnått målen för en viss nivå ska du följa en kurs på nästa nivå. Vid osäkerhet om val av lämplig nivå kan respektive cirkelledare kontaktas. För cirklar som latin, som inte längre talas, kan nivåskalan inte tillämpas. Självbedömningstablan i sin helhet finns på webbplatsen, www.usu.se under Program/Studiecirklar.

Nivå A1

Jag har inga eller mycket ringa förkunskaper när jag börjar i cirkeln. När jag går vidare till nästa nivå har jag uppnått följande färdigheter.

* Jag kan förstå vanliga ord och fraser när språket talas tydligt, och om de är hämtade från enkla och konkreta vardagsituationer.

* Jag kan delta i enkla samtal genom att ställa och besvara frågor om välbekanta ämnen.

- * Jag kan muntligt beskriva till exempel var jag bor och personer jag känner.
- * Jag kan förstå vanliga ord och mycket enkla meningar, till exempel på anslag och affischer.
- * Jag kan skriva korta enkla meningar, till exempel vykort.

Nivå A2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A1 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- * Jag kan förstå vad som sägs i beskrivningar av vardagen – hem, mat, shopping, kommunikationer och väderlek.
- * Jag kan presentera mig själv, min familj och andra människor och berätta om och beskriva händelser i vardagslivet.
- * Jag kan förstå informationen till exempel i annonser, prospekt, menyer och tidtabeller.
- * Jag kan läsa enkla berättelser.
- * Jag kan skriva enkla meddelanden och brev.

Nivå B1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A2 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- * Jag kan förstå innehållet i tydligt tal om för mig välkända ämnen.
- * Jag kan återberätta något jag läst eller hört.
- * Jag kan ta aktiv del i en diskussion om välbekanta ämnen.
- * Jag kan läsa och tillgodogöra mig artiklar och litterära texter skrivna på ett någorlunda lätt språk.
- * Jag kan skriva personliga brev och sammanhängandedexter om egna intresseområden.

Nivå B2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B1 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- Jag kan förstå det mesta av innehållet i längre muntliga framställningar om välbekanta ämnen och nöjaktigt förstå det som sägs i nyheter i radio och tv.
- Jag kan relativt detaljerat återberätta en historia.
- Jag kan aktivt delta i en diskussion och kan förklara och försvara mina åsikter.
- Jag kan läsa och förstå sakprosatexter och skönlitteratur på en inte alltför avancerad nivå.
- Jag kan skriva sammanhängande texter inom mina intresseområden.

Nivå C1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B2 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- * Jag kan förstå olika typer av framställningar även om språket talas snabbt och med viss dialektal färgning och jag kan utan större ansträngning förstå TV-program och filmer.
- * Jag kan tala utan att tydligt söka efter ord och uttryck i egna framställningar, samtal och diskussioner.

- * Jag kan läsa och förstå långa och komplexa texter, såväl sakprosa som skönlitteratur.

- * Jag kan skriva recensioner av litterära verk, artiklar och film.

Nivå C2

Jag kommer att uppnå följande färdigheter.

Jag har inga svårigheter att förstå allt talat språk, vare sig i direktkontakt eller via radio och tv och deltar lätt i avancerade diskussioner. Jag kan skriva komplex text i passande stil.

41. Arabiska A1 (JH)

Femte terminen. Arabiska är ett av FN:s sex officiella språk och talas av mer än 300 miljoner människor i 22 länder samt i koranskolor över hela den muslimska världen. Talspråket varierar nationellt och lokalt i uttal och ordförråd, men skriftspråket är standardiserat och används i alla officiella sammanhang. Genom islam har arabiska utövat stort inflytande på olika språk i Afrika och Asien. Vi fortsätter uppöva våra kunskaper för att kunna läsa och förstå – och efterhand börja skriva – standardarabiska. Vi bekantar oss också med några talspraksdiakter. Genom enkla texter utvidgar vi vårt ordförråd och lär oss mer av formlära och syntax. Vi lyssnar också på populärmusik med lätta sångtexter. Kursdeltagarna har goda möjligheter att påverka cirkelns upplägg. Kurslitteratur: Birgitta Jungbeck, Mounir Obeid *Arabiska för nybörjare*.

Jan Henningsson, FK semitiska språk, 070-851 44 72, henningsson_jan@hotmail.com

Tid: Varje tisdag 4/2–6/5 (ej 22/4, 29/4) kl. 11.00–12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

42. Engelsk konversation B1–B2, Grupp 1 (BAN)

Cirkeln bygger på deltagarnas aktivitet i syfte att öka språklig förmåga och självförtroende i konversation och diskussion. I vår fortsätter vi med tema London. Vi samtalar om konst, musik, mat, sport, brittiska traditioner och språk m.m. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 43.

Birgitta Attling Nordenfelt, f.d. rektor för Montessoriskola, studier i engelska, bl.a. Practical English Courses, Uppsala universitet, tfn 070-536 74 32, birgitta.attling@gmail.com

Tid: Tisdagar jämna veckor 4/2–15/4 kl. 9.15–10.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 400 kr.

43. Engelsk konversation B1–B2, Grupp 2 (BAN)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 42.

Tid: Onsdagar jämna veckor 5/2–16/4 (ej 5/3) samt onsdag udda vecka 12/3 kl. 10.00–11.30. 12 timmar.

Lokal: Oasen, Råbyvägen 42B.

Avgift: 400 kr.

44. Engelsk konversation B1 och uppåt (NB)

Vi läser och diskuterar noveller och poesi av bl.a. Toni Morrison, Doris Lessing, E.E. Cummings, Louise Glück och Tanure Ojaide. Vi utgår från kortfilmer, nyheter och artiklar om kultur och samhälle i USA, UK och andra engelsktalande länder. Fokus är att bygga upp självförtroendet att prata engelska.

Nedra Eileen Bickham, f.d. universitetsadjunkt, EFL-lärare och musiker, tfn 076-406 48 60, nedrabickham@gmail.com

Tid: Torsdagar 30/1-17/4 kl. 10.45-12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

45. English Language and Literature B2 (LÅ)

Vi läser och diskuterar faktatexter om skilda ämnen och noveller av nyzeeländska författare (antologin *Some Other Country*, ed. by Marion McLeod & Bill Manhire). Vi diskuterar vad som händer i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga i synnerhet. Deltagarna bidrar även med egna projekt.

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35, lena.b.agren@gmail.com

Tid: Varje onsdag 29/1-16/4 kl. 11.00-12.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

46. Finska A1 (LGL)

Sjätte terminen. Formlära: Fortsatt genomgång av verbets passiva former. Bildning av particip. Syntax: Några satsförkortningar. Fortsatt genomgång av partitivens funktioner. Diktamensövningar och enkla översättningar. Läsning av valda finska originaltexter. Kurslitteratur: Olli Nuutinen *Suomea suomeksi 2*. Fred Karlsson *Finsk grammatik*. 9. uppl. 2009.

Lars-Gunnar Larsson, professor em. i finsk-ugriska språk, Uppsala universitet, tfn 073-327 77 99.

Tid: Varje onsdag 29/1-23/4 (ej 16/4) kl. 9.15-10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

47. Franska A2 (EH)

Vi bygger på vårt ordförråd och våra kunskaper i fransk basgrammatik. Med texter, dikter och sånger tränar vi uttal, hör- och läsförståelse. Vi för samtal om vardagssituationer och får inblick i franska samhällsförhållanden. Vi gör bildbeskrivningar och skriver enklare texter. Kurslitteratur: *Génial 2*, Natur och Kultur Läromedel.

Eva Helling, fil.mag., f.d. språklärare, tfn 073-034 86 20.

Tid: Varje måndag 27/1-28/4 (ej 24/2, 21/4) kl. 13.15-14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 800 kr.

48. Franska A2, Grupp 1 (HS)

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa och skriva. Fortsatt genomgång av den franska basgrammatiken med praktiska tillämpningar, muntligt och skriftligt. Samtal om vardagssituationer. Kontinuerlig uttalsträning. Hörövningar, talövningar och bildbeskrivningar. Inblickar i aktuella franska samhällsförhållanden. Kurslitteratur: *Génial 3* samt ytterligare material som tillhandahålls under cirkelns gång. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 49.

Hans Svensson, fil.mag., f.d. universitetslärare i romanska språk, tfn 070-699 48 07.

Tid: Varje tisdag 28/1-15/4 kl. 15.00-16.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland (dock Sensus, Drottninggatan 4 den 18/3).

Avgift: 800 kr.

49. Franska A2, Grupp 2 (HS)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 48.

Tid: Varje måndag 27/1-14/4 kl. 13.45-15.15. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

50. Franska A2-B1 (PC)

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Fördjupad träning i att tala, delvis som parövningar, höra, läsa och skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning med hjälp av sång eller läsning. Grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar. Realia om Frankrike illustrerad av små dokumentärer på lätt franska från internet. Varje deltagare gör ett individuellt arbete som presenteras för gruppen. Kurslitteratur (pappersversion rekommenderas): *Génial 3*.

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com

Tid: Varje tisdag 21/1-15/4 (ej 4/3) kl. 14.15-15.45. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4, udda veckor, Zoom jämna veckor.

Avgift: 800 kr.

51. Franska – lätt konversation A2 och uppåt, Grupp 1 (CS)

Ett bad i franska! En konversationskurs för de som vill fräscha upp och/eller förnya och utveckla sina kunskaper i franska. Den språkliga kompetensen utvecklas genom informella samtal samt genom diskussion utifrån texter, bilder och videoklipp. Vid varje tillfälle ägnas 15-20 minuter åt att samtala om vad som händer »just nu« i Frankrike. Nya deltagare är välkomna. Litteratur: *Bienvenue chez les Gaulois* av Gaspard Chevallier, ISBN 9798666285626. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 52.

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt, tfn 073-619 18 80, carin.soderberg@live.se

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1-9/4 kl. 15.00-16.30.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 400 kr.

52. Franska – lätt konversation A2 och uppåt, Grupp 2 (CS)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 51.

Tid: Onsdagar udda veckor 29/1-9/4 kl. 13.00-14.30.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 400 kr.

53. Franska B1 (PC)

Ges som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Fördjupad träning i att tala, delvis som parövningar, höra, läsa och skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning. Grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Utökning av ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar och hörövningar. Realia om Frankrike illustrerad genom korta dokumentärer och kortfilmer (oftast textade på franska). Deltagarna gör enkla presentationer på ungefär 5-10 minuter och gör en lista med de viktigaste orden på franska översatta till svenska, som skickas några dagar före presentationen. Kurslitteratur: *Génial 4* (pappersversion rekommenderas).

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com

Tid: Varje tisdag 21/1-15/4 (ej 4/3) kl. 16.45-18.15.
24 timmar.

Avgift: 800 kr.

54. Franska B2 (HS)

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa och skriva med tonvikt på att föra samtal och att diskutera på franska. Utökat ord- och frasförråd. Fortsatt genomgång av fransk grammatik med muntliga och skriftliga övningar. Muntlig och skriftlig produktion i anslutning till läsningen av en fransk roman. Inblickar i aktuella franska samhällsförhållanden. Kurslitteratur: *Génial 4* samt Françoise Sagan *Bonjour tristesse* (pocket).

Hans Svensson, fil.mag., f.d. universitetslärare i romanska språk, tfn 070-699 48 07.

Tid: Varje tisdag 28/1-15/4 kl. 13.15-14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

55. Franska noveller på franska B2 och uppåt, Grupp 1 (CS)

Läsning av och diskussion kring nyare franska noveller. Kursspråket är franska, därför bör deltagarna kunna läsa, förstå och tala franska utan allt för stora svårigheter. Vid varje tillfälle ägnas 15-20 minuter åt att samtala om vad som händer »just nu« i Frankrike. Nya deltagare är välkomna. Litteratur: *L'exil et le royaume* av Albert Camus,

Folio. ISBN 978-2-07-036078-9. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 56.

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt, tfn 073-619 18 80, carin.soderberg@live.se

Tid: Torsdagar udda veckor 30/1-10/4 kl. 9.15-10.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark (dock Missionskyrkan, Musiksalen 13/3).

Avgift: 400 kr.

56. Franska noveller på franska B2 och uppåt, Grupp 2 (CS)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 55.

Tid: Torsdagar udda veckor 30/1-10/4 kl. 15.15-16.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 400 kr.

57. Franska B2 och uppåt (LGS)

Vi återknyter bekantskapen med Françoise Sagan och hennes succéartade debutroman *Bonjour tristesse*, Julliard, 1954, senaste utgåvan 2024 med förord av Philippe Besson. Handlingen tilldrar sig på franska rivieran under en kaotisk sommar. Boken räknas idag som en klassiker i den franska litteraturens kanon.

Lars-Göran Sundell, professor em. i franska, Uppsala universitet, tfn 018-51 89 43, lars-goran.sundell@moder-na.uu.se

Tid: Varje tisdag 28/1-29/4 (ej 15/4, 22/4)
kl. 15.15-16.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 800 kr.

58. Franska B2 och uppåt (PC)

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Vi läser en bok och kommenterar den fortlöpande. Varje deltagare väljer ett tema som presenteras och diskuteras i små grupper. Vi talar om kultur i Sverige och Frankrike och läser nätpublicerade franska artiklar från olika tidningar, t.ex. om samhälle, ekonomi eller litteratur/konst. Vi ser dokumentärer eller franskspråkiga filmer (främst kortfilm) delvis textade på franska. Kurslitteratur: *L'Enfant de Noé* av Éric-Emmanuel Schmitt.

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com

Tid: Varje tisdag 21/1-15/4 (ej 4/3) kl. 9.15-10.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland udda veckor,
Zoom jämna veckor.

Avgift: 800 kr.

59. Franska C1 (YS)

Vi diskuterar vardagliga erfarenheter, aktuella händelser, böcker vi läst och filmer vi sett. Vi läser tillsammans en bok eller några kapitel från flera böcker. Vi ser franska filmer med fransk text.

Yaga Sosnowska, f.d. lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 070-822 93 89.

Tid: Varje onsdag 29/1-16/4 kl. 11.00-12.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

60. Italienska A1 1a terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi går igenom uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser och läser enkla texter. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Prego 1*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje tisdag 21/1-24/4 (ej 18/2, 15/4)
kl. 10.45-12.15. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

61. Italienska A1 3e terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi går igenom uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser och läser enkla texter. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Prego 1*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje torsdag 30/1-8/5 (ej 20/2, 17/4, 1/5)
kl. 16.30-18.00. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

62. Italienska A1 4e terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi går igenom uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser och uttryck, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso si 2*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje torsdag 30/1-8/5 (ej 20/2, 17/4, 1/5)
kl. 14.45-16.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

63. Italienska A2 1a terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi fortsätter att arbeta med uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser och uttryck, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso si 2*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje torsdag 30/1-8/5 (ej 20/2, 17/4, 1/5) kl.
10.45-12.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

64. Italienska A2 2a terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, utöka sitt ordförråd samt öva på att föra enklare samtal. Vi fortsätter att arbeta med basgrammatik och lär oss vardagsfraser, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso si 2*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje torsdag 30/1-8/5 (ej 20/2, 17/4, 1/5)
kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

65. Italienska A2 3e terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, utöka sitt ordförråd samt öva på att föra enklare samtal. Vi fortsätter att arbeta med basgrammatik och lär oss vardagsfraser, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi samtalar också kring en lättläst bok. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso si 2*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje fredag 24/1-9/5 (ej 21/2, 7/3, 18/4, 2/5)
kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

66. Italienska A2 4e terminen (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, utöka sitt ordförråd samt öva på att föra enklare samtal. Vi fortsätter att arbeta med basgrammatik och lär oss vardagsfraser och uttryck och skriver enkla texter på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso si 2*.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje torsdag 30/1-8/5 (ej 20/2, 17/4, 1/5)
kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

67. Italienska A2 6e terminen, Grupp 1 (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, utöka sitt ordförråd samt öva på att föra enklare samtal. Vi fortsätter att arbeta med basgrammatik och lär oss vardagsfraser och uttryck. Vi samtalar kring en lättläst bok och skriver enkla texter på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso si 2*. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 68.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje fredag 24/1-9/5 (ej 21/2, 7/3, 18/4, 2/5)
kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

68. Italienska A2 6e terminen, Grupp 2 (LH)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 67.

Tid: Varje fredag 24/1-9/5 (ej 21/2, 7/3, 18/4, 2/5) kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.

Avgift: 800 kr.

69. Italienska B1 (LH)

Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, utöka sitt ordförråd samt att förbättra sin förmåga att samtala på italienska. Vi fortsätter att arbeta med grammatik och lär oss vardagsfraser och uttryck. Vi samtalar även kring en lättläst bok och i anslutning till detta gör vi nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Adesso si 2* samt en lättläst bok som väljs av deltagarna.

Lisa Hagelin, fil.kand. i italienska, tfn 070-492 21 26.

Tid: Varje tisdag 21/1-22/4 (ej 18/2, 15/4)
kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

70. Italienska B1 (EB)

Vi arbetar med grammatik, ordförråd och uttal med fokus på vardagsspråket, samtidigt som vi refererar till Italiens kultur och samhälle. Vi kommer att öva på att tala i olika situationer samt använda autentiska video- och ljudinspelningar. Vi läser en lättläst bok som har valts av deltagarna.

Elisabetta Brotto, lärare i italienska, tfn 073-826 17 77, elisabbro@gmail.com

Tid: Varje torsdag 23/1-24/4 (ej 20/2, 17/4)
kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

71. Italiensk konversation B2 (EB)

Vi arbetar i mindre grupper för att förbättra vår förmåga att samtala på italienska. Vi genomför övningar för att förbättra ordförråd och uttal och vi tar upp aktuella frågor om samhälle, kultur, aktuella händelser m.m. Vi läser också en modern bok som har valts av deltagarna och diskuterar den i mindre grupper men även i storgrupp, alltid med syftet att förbättra förmågan att uttrycka sig på italienska.

Elisabetta Brotto, lärare i italienska, tfn 073-826 17 77, elisabbro@gmail.com

Tid: Varje tisdag 21/1-22/4 (ej 18/2, 15/4)
kl. 13.15-14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 800 kr.

72. Italiensk konversation C1, Grupp 1 (KHD)

Konversation och diskussion för dig med goda kunskaper i italienska. Vi läser romanen *Café Royal* av Marco Balzano. De deltagare som önskar hjälp med beställning från Italien kontaktar cirkelledaren. Vi diskuterar boken i mindre grupper men även i storgrupp och tar upp ämnen som rör Italien ur olika perspektiv, samhälle, kultur, aktuella händelser m.m. Deltagarna gör muntliga presentationer av olika ämnen. Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 73.

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39, info@katarinahellgren.se

Tid: Varje onsdag 22/1-9/4 kl. 10.30-12.00. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

73. Italiensk konversation C1, Grupp 2 (KHD)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 72.

Tid: Varje onsdag 22/1-9/4 kl. 14.15-15.45. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

74. Italiensk konversation C1 (EB)

Konversationscirkel för dig med goda kunskaper i italienska. Målet är att deltagarna ska utöka sitt ordförråd samt träna sin förmåga att samtala på italienska. Vi samtalar kring en modern roman och diskuterar vardagliga erfarenheter och aktuella händelser i storgrupp. Deltagarna har även möjlighet att göra mindre presentationer av olika ämnen. Läromedel är en modern roman som väljs av deltagarna.

Elisabetta Brotto, lärare i italienska, tfn 073-826 17 77, elisabbro@gmail.com

Tid: Varje torsdag 23/1-24/4 (ej 20/2, 17/4)
kl. 10.45-12.15. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

75. Italiensk konversation C2 (EB)

Konversation och diskussion på italienska för dig med mycket goda kunskaper i italienska. Kursbok bestäms senare. Annat material kan tillkomma i samråd med deltagarna, och en italiensk klassiker kommer att föreslås.

Elisabetta Brotto, lärare i italienska, tfn 073-826 17 77, elisabbro@gmail.com

Tid: Varje måndag 20/1-28/4 (ej 17/2, 14/4, 21/4)
kl. 18.00-19.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1, sal A 33.

Avgift: 800 kr.

76. Latin 3e terminen (KW)

Studium av tillrättalagda texter för förståelse av latinets språkliga egenheter samt av enkla originaltexter från senantik och medeltid. Fortsatt genomgång av grundläggande formlära och enkel syntax. Latinska sentenser

och citat. Ords betydelser och etymologi. Latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Innehållsliga kommentarer om det romerska samhället ur olika aspekter i anslutning till textmaterialet. Den indoeuropeiska språkfamiljen, arvord och lånord. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua Latina!*, tredje avdelningen, samt kopierat material.

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-562 47 57, kjell.weinius@telia.com

Tid: Varje torsdag 30/1-24/4 (ej 17/4) kl. 9.30-11.00.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

77. Latin 11e terminen (KW)

Fabeldiktning har varit populärt i alla tider. Vi läser några fabler av den romerske poeten Phaedrus och gör jämförelser med fabeldiktare från andra tidsepoker och andra länder. Vi fortsätter med två romerska brevskrivare, Seneca d.y. och Plinius d.y. Den förre framlägger sina filosofiska tankar i ett antal brev till vännen Lucilius, och den senare skriver brev till kejsar Trajanus för att få råd i sitt arbete som ämbetsman i en romersk provins. Grammatikgenomgångar och ordkunskap sker kontinuerligt. Kurslitteratur: Staffan Edmar, *Vivat litteratura Latina!* samt kopierat material. En latinsk grammatik rekommenderas liksom Ahlberg-Lundqvist-Sörbom *Latinsk-svensk ordbok*.

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-562 47 57, kjell.weinius@telia.com

Tid: Varje torsdag 30/1-24/4 (ej 17/4) kl. 13.15-14.45.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

78. Latin 18e terminen (KW)

Vad kan vara lämpligare att studera på ett senioruniversitet än Ciceros skrift om ålderdomen, *Cato Maior de senectute*? Den korta skriften har givit många generationer av läsare tröst och hopp på ålderns höst. Därefter förflyttar vi oss till medeltiden och läser några påvebrev till svenska kungar och biskopar från den tid då Sverige förvisso blivit kristnat men då kyrkan behövde regler och stöd från Rom. Från nyare tidens latin läser vi en skildring av den danske författaren Ludvig Holbergs vandring till Paris. En systematisk genomgång av den latinska syntaxen inleds. Kurslitteratur: Kopierat material. En latinsk grammatik rekommenderas liksom Ahlberg-Lundqvist-Sörbom *Latinsk-svensk ordbok*.

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-562 47 57, kjell.weinius@telia.com

Tid: Varje torsdag 30/1-24/4 (ej 17/4) kl. 11.15-12.45.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

79. Latin – avancerad nivå, Grupp 1 (ME)

Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter, prosa och poesi, från klassisk tid, medeltid

och tidigmodern tid. Grammatik med tonvikt på syntax. Övningar i grammatik, ordkunskap och ordbildning enligt utdelat materiel. Översättning till latin. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Etymologier. Det romerska samhället, arkitektur, konst, historia, mytologi främst i anslutning till lästa texter. Korta, individuella föredrag. Kurslitteratur: Texter, övningar samt andra aktuella dokument som delas ut under terminen. Sjöstrand *Ny latinsk grammatik*, valfritt lexikon. Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 80.

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-938 38 62, ekmanmonika@gmail.com

Tid: Varje torsdag 30/1-24/4 (ej 17/4) kl. 11.00-12.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark (dock Missionskyrkan, Musiksalen 13/3, Missionskyrkan, rum Skogstibble 20/3).

Avgift: 800 kr.

80. Latin – avancerad nivå, Grupp 2 (ME)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 79.

Tid: Varje torsdag 30/1-24/4 (ej 17/4) kl. 13.30-15.00.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark (dock Missionskyrkan, rum Skogstibble 20/3).

Avgift: 800 kr.

81. Nordsamiska A2 (LGL)

Fortsättningscirkel (sextonde resp. elfte terminen). Läsnings av valda originaltexter (Johan Turi, Harald Gaski, Israel Ruong m.fl.). Repetition av valda grammatikmoment. Diktamens- och översättningsövningar. Översikt över den språkliga variationen i Sápmi. Referenslitteratur: Mikael Svonni *Modern nordsamisk grammatik*. 2018.

Lars-Gunnar Larsson, professor em. i finsk-ugriska språk, Uppsala universitet, tfn 073-327 77 99.

Tid: Varje onsdag 29/1-23/4 (ej 16/4) kl. 12.30-14.00.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

82. Polska A2 (APP)

Vi fortsätter att utöka ordförrådet och våra kunskaper i polsk språkstruktur. Vi arbetar kontinuerligt med uttalsträning och dialoger om vardagssituationer. Utöver kursmaterialet övar vi även läsförståelse av språkligt enklare texter samt dikter och sånger som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar. Vi fortsätter också att göra nedslag i litteratur, kultur och samhällsliv i Polen. Personer som har förkunskaper i polska eller som tidigare har kommit i kontakt med språket är välkomna att ansluta sig. Kurslitteratur: Anna Stemach *Czytaj krok po kroku*, Janusz Kucharczyk *Zaczynam mówić po polsku* (pdf). M. Anna Packalén Parkman & Magdalena Slyk *Polsk grammatik*, Uppsala universitet, Uppsala 2023 samt annat av läraren sammanställt och utdelat material.

Anna Packalén Parkman, professor em. i polska, Uppsala universitet, tfn 073-733 54 23, anna.packalén@moderna.uu.se

Tid: Varje måndag 27/1-14/4 kl. 15.15-16.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Danmark.

Avgift: 800 kr.

83. Ryska A1 (SK)

Ryska är ett slaviskt språk och är närmast besläktat med ukrainska och vitryska. Dessa tre språk bildar tillsammans gruppen östslaviska språk. Ryska talas av ca 255 miljoner människor i världen och ca 154 miljoner människor har ryska som modersmål. Ryska talas främst i Ryssland, Ukraina och delar av Asien. Det finns många som talar ryska i länder som en gång var en del av Sovjetunionen, såsom Kazakstan, Kirgizistan, Estland m.fl. I nybörjarcirkeln lär vi oss uttal, det kyrilliska alfabetet samt enkla fraser på lätt vardagsryska. Kurslitteratur: Juri Levin *Ryska 1*, cirkelledarens material.

Svitlana Kuchynska, lärare i ryska, tfn 070-210 46 27, svekuchela@gmail.com

Tid: Varje måndag 27/1-28/4 (ej 14/4, 21/4)
kl. 10.15-11.45. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 800 kr.

84. Ryska A2 (SJ)

Vi fortsätter i den nya läroboken *Ruslan 3*. Lektionerna består även i fortsättningen av textläsning, centrala ord och fraser, uttal, grammatik och en del realia. Vi övar det talade språket via hörövningar, dialoger och enkla samtal. Det skrivna språket tränas med hjälp av översättning, skriftliga grammatikövningar, någon kort egenproducerad text och någon gång en diktamen. Deltagarna uppmanas att påverka innehåll, studietakt och arbetssätt. Lektionerna äger rum i Missionskyrkan, men möjlighet erbjuds att via Zoom aktivt delta på distans, om du är förhindrad att komma till lokalen. Kurslitteratur: Langran, Veshnyeva *Ruslan Ryska 3 Textbok*. Ljudfilerna till texter, hörövningar och ett antal andra resurser finns gratis tillgängliga på <https://ruslan.co.uk/> Erik Fält *Kort rysk grammatik. Да!* Nya deltagare är välkomna.

Sven Jonsson, f.d. gymnasielärare i ryska, tyska, engelska, tfn 073-075 15 70, svenjonsson@gmail.com

Tid: Varje tisdag 4/2-6/5 (ej 15/4, 22/4)
kl. 15.00-16.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble (hybridcirkel, dock enbart Zoom 18/3).

Avgift: 800 kr.

85. Spanska A1 1a terminen (RA)

Nybörjarcirkel (första terminen). Vi börjar från grunden och lär oss uttal, basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1*, 4. uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje måndag 27/1-5/5 (ej 17/2, 14/4, 21/4)
kl. 13.45-15.15. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.

Avgift: 800 kr.

86. Spanska A1 4e terminen (RA)

Vi fortsätter att utöka ordförrådet och lär oss grundläggande grammatik om presens, futurum och perfekt. Vi arbetar med språkligt enkla texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Vi lär oss realia om den spansktalande världen. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1*, 4. uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje onsdag 29/1-7/5 (ej 19/2, 16/4, 30/4)
kl. 10.45-12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock Sensus, Drottninggatan 4 den 12/2, 12/3).

Avgift: 800 kr.

87. Spanska A2 1a terminen (RA)

Vi fortsätter att utöka ordförrådet och träna futurum och perfekt. Vi arbetar med språkligt enkla texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Vi lär oss realia om den spansktalande världen. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 2*, 4. Uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje torsdag 30/1-8/5 (ej 20/2, 17/4, 1/5)
kl. 8.10-9.40. 24 timmar.

Lokal: Sensus.

Avgift: 800 kr.

88. Spanska A2 2a terminen (RA)

Vi fördjupar kunskaperna för att kunna uttrycka oss om framtiden och den närmaste dåtiden och fortsätter att bredda ordförrådet. Vi arbetar med texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Vi lär oss mer realia om den spansktalande världen. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 2*, 4. uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje onsdag 29/1-7/5 (ej 19/2, 16/4, 30/4)
kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (Sensus 12/2, 12/3).

Avgift: 800 kr.

89. Spanska B1 1a terminen (RA)

Vi samtalar både om vardagssituationer och om aktuella ämnen. Vi fortsätter att lära oss om olika kulturer och traditioner i den spansktalande världen. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar och vi fördjupar oss i att uttrycka oss med olika tempus om nutiden, framtiden och dåtiden. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl., *Caminando 3*, 4. uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje måndag 27/1-5/5 (ej 17/2, 14/4, 21/4)
kl. 12.00-13.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus.
Avgift: 800 kr.

90. Spanska B1 4e terminen (RA)

Vi fortsätter att samtala om vardagssituationer, aktuella ämnen samt olika företeelser och traditioner i den spansktalande världen. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar. Vi fortsätter att fördjupa våra kunskaper för att uttrycka oss med olika tempus i dåtid samt imperativ och börjar lära oss om konjunktiv. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 4*, 4. uppl.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje tisdag 28/1-29/4 (ej 18/2, 14/4)
kl. 10.10-11.40. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.
Avgift: 800 kr.

91. Spanska B2 1a terminen, Grupp 1 (RA)

Vi samtalar både om vardagssituationer och om aktuella ämnen. Vi lär oss mera om olika kulturer och traditioner i den spansktalande världen. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar, och vi fördjupar oss i att uttrycka oss med olika tempus, med fokus på användningen av konjunktiv. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 4*, 4. uppl. Parallellcirkel med samma innehåll som nr 92.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje fredag 31/1-16/5 (ej 21/2, 7/3, 18/4, 2/5)
kl. 11.25-12.55. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 800 kr.

92. Spanska B2 1a terminen, Grupp 2 (RA)

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som nr 91.

Tid: Varje torsdag 30/1-8/5 (ej 20/2, 17/4, 1/5)
kl. 13.45-15.15. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.
Avgift: 800 kr.

93. Spanska C1 (RA)

Praktisk kommunikation genom inläsning av en skönlitterär text samt användning av andra medier för samtal om diverse ämnen, främst anknutna till den spansktalande världen eller till vår egen verklighet här och nu. Vi talar endast spanska. Kurslitteratur: *Caperucita en Manhattan* av Carmen Martín Gaité.

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Tid: Varje tisdag 28/1-29/4 (ej 18/2, 15/4)
kl. 11.55-13.25. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.
Avgift: 800 kr.

94. Tyska A1 (HI)

Andra terminen. För dig som för länge sedan eller aldrig har läst tyska. Vi bygger ordinlärning och fraser på enklare dialoger ur läroboken. Tonvikten läggs på det talade språket, kommunikation och samtal i vardagliga situationer, att öva ett gott uttal och att från början kunna uttrycka sig på tyska. Utöver lärobokens innehåll ingår audiovisuellt material från de tysktalande länderna Schweiz, Österrike och Tyskland. Därutöver tas efterhand upp kortare berättelser, dikter, sånger och tidningstexter av olika svårighetsgrad. Lärobok: *DaF leicht A1.1 Kurs und Übungsbuch*. ISBN 978-3-12-676250-2. Beställs på amazon.de eller Adlibris. Nya deltagare är mycket välkomna.

Hubert Ittner, legitimerad gymnasielärare i tyska, tfn 070-725 22 45, hubertittner@gmail.com

Tid: Varje måndag 27/1-28/4 (ej 24/2, 21/4)
kl. 10.15-11.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.
Avgift: 800 kr.

95. Tyska A2 (ED)

Cirkeln är för dig som läst tyska tidigare men inte har haft möjlighet att praktisera. Nya deltagare är välkomna! Vi använder språket mycket, pratar om vardagliga saker, tränar olika situationer och dess vokabulär. Texterna vi använder är enklare litterära texter, utdrag ur serier, tidningstexter samt digitalt material, som exempelvis nyheter. Grammatik tas upp i anslutning till texterna, som delas ut via e-post eller i samband med träffarna. Som kursbok används Ulrike Klingemann m.fl. *Den tyska grammatiken* (ISBN 9789152327180).

Eva Danielsson, fil.dr, f.d. gymnasielektor i tyska,
tfn 070-241 84 99, eva.b.dson@gmail.com

Tid: Varje måndag 27/1-5/5 (ej 17/2, 24/2, 21/4)
kl. 14.45-16.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 800 kr.

96. Tyska B1 (HI)

Vi bygger ordinlärning, fraser och grammatik huvudsakligen från dialoger och övningar ur läroboken. Tonvikten ligger på kommunikation och muntlig färdighet. Vi läser och detaljstuderar en roman. Detta gör vi genom att intensivläsa ca tjugo sidor per träff ur *Die Bagage* av Monika Helfer. Lärobok: *Aspekte neu. Mittelstufe Deutsch. Lehr und Arbeitsbuch Teil 1 B1 plus* (Ute Koithan/Helen Schmitz/Tanja Sieber/Ralf Sonntag) Klett Verlag. Beställs från Adlibris eller amazon.de. Utöver detta används audiovisuellt material och texter från olika tyska medier. Nya deltagare är mycket välkomna.

Hubert Ittner, legitimerad gymnasielärare i tyska,
tfn 070-725 22 45, hubertittner@gmail.com

Tid: Varje måndag 27/1-28/4 (ej 24/2, 21/4)
kl. 12.45-14.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.
Avgift: 800 kr.

97. Deutsch im Alltag B2 (UT)

Cirkeln vänder sig till de som läste tyska en gång för länge sedan och som nu vill arbeta med språket igen för att kunna läsa och förstå tysk tidningstext, tysk skönlitteratur liksom talad tyska och för att själva kunna tala tyska för personliga behov. Även den grammatik som behandlas syftar främst till att deltagarna utvecklar sin förmåga att kommunicera. Cirkeln tar därför avstamp i deltagarnas eget skrivande.

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Tid: Varje tisdag 28/1-15/4 kl. 13.00-14.30.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4.
Avgift: 800 kr.

98. Tysk konversation C1-C2 (HI)

En konversationscirkel för dig som har mycket goda kunskaper i tyska och vill hålla språkfärdigheten vid liv eller utveckla din förmåga att uttrycka dig på god tyska. Tonvikten ligger på kommunikation och muntlig färdighet. Vi övar lättare såväl som mer komplicerade samtal och diskussioner i olika situationer, med utgångspunkt i av cirkelledaren framtaget eller av deltagarna själva utvalt material. Utöver detta behandlas audiovisuellt material eller texter från olika tyska medier. Vi läser och analyserar parallellt romanen *Die Vermessung der Welt* av Daniel Kehlmann (pocketupplagan ISBN 9783499241000). Detta gör vi genom att till varje tillfälle intensivläsa ca 20 sidor. Vi samtalar kring den historiska bakgrunden, händelser i Europa och världen vid tiden den utspelar sig, dess handling och dess språk. Nya deltagare är mycket välkomna.

Hubert Ittner, legitimerad gymnasielärare i tyska, tfn 070-725 22 45, hubertittner@gmail.com

Tid: Varje måndag 27/1-28/4 (ej 24/2, 21/4)
kl. 14.45-16.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Åland.
Avgift: 800 kr.

99. Deutsch für Fortgeschrittene C1-C2 (UT)

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverket Zoom.

Cirkelns övergripande syfte är att utifrån deltagarnas egna intressen erbjuda möjligheter att kommunicera i tal och skrift om kultur och samhällsfrågor med hjälp av nyhetssändningar, tidningstexter och skönlitteratur. Hur denna cirkel kommer att utformas bestäms av deltagarna gemensamt.

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Tid: Onsdag 29/1-23/4 (ej 16/4) kl. 10.30-12.00.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Drottninggatan 4 jämna veckor,
Zoom udda veckor.
Avgift: 800 kr.

100. Ukrainska A1 (TK)

Ges som distansundervisning med hjälp av nätverket Zoom.

Українська мова Nybörjarcirkel (första terminen). Välkommen till en cirkel där vi tar våra första steg in i det ukrainska språket! Den här cirkeln är perfekt för dig som aldrig har studerat ukrainska tidigare eller vill fräscha upp dina grunder. Med hjälp av Mazuriks lärobok kommer vi att bygga ett grundläggande ordförråd och börja använda enkla fraser direkt. Vi börjar med att gå igenom det ukrainska alfabetet och enkla uttalsregler. Därefter lär vi oss att hälsa, presentera oss och ställa enkla frågor. Målet är att du snabbt ska kunna läsa enkla meningar, svara på frågor och föra enkla samtal. Vi fokuserar på vanliga fraser och vardagliga situationer. Det viktigaste är att du snabbt vågar uttrycka dig och använda det du lär dig i praktiken. Genom dialoger och samtal i grupp får du öva på uttal och förståelse. Alla övningar är anpassade för nybörjare. Kursmaterial: D. Mazurik *Українська мова* samt ytterligare digitalt material.

Tatiana Konovalenko, lärare i ukrainska, tfn 079 333 89 90, konovalenko12@gmail.com

Tid: Varje fredag 31/1-25/4 (ej 18/4) (ej 16/4)
kl. 10.00-12.00. 12 timmar.

Avgift: 800 kr.

101. Ungerska A1 (LGL)

Nybörjarcirkel (första terminen). Mitt i centrala Europa talas ungerska, ett språk som inte liknar något av språken i den närmaste omgivningen. Ungerska är i stället besläktat med finska och samiska i norr och än närmare med ett par språk i västra Sibirien. Under historiens gång har ungrarna kommit i kontakt med en mängd andra språk, främst turkiska och slaviska. Detta märks i hög grad på deras språk. Ordstammarna är till stor del främmande för en svensk. Även till sin struktur skiljer sig ungerskan från svenskan och formrikiheten kan se överväldigande ut (t.ex. språkets 20-25 kasus). Resultatet av en sådan språkstruktur och influenser från olika håll är ett formbart och uttrycksfullt språk som utnyttjats inte minst i den mycket rika lyriken men även kommer till uttryck i vanliga ungrares lekfulla språkanvändning. Språket tycks också ha obegränsade möjligheter att bilda nya ord – den språkliga kreativiteten har gott om utrymme. I den ungerska nybörjarkursen går vi igenom grunderna i nomenböjning och verbets presenssystem. Hela tiden strävar vi efter att använda kunskaperna i muntlig färdighet (ungerska ska man tala!). Kurslitteratur: Sz. Szita & K. Pelcz *MagyarOK A 1*. 2022. Material som delas ut av läraren.

Lars-Gunnar Larsson, professor em. i finsk-ugriska språk, Uppsala universitet, tfn 073-327 77 99.

Tid: Varje fredag 31/1-25/4 (ej 18/4) kl. 9.15-10.45.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 800 kr.

Resor & studiebesök

4 febr. Polismuseet i Stockholm: Avtryckaren – 150 år av polisfotografi

Följ med på en guidad visning av polisfotografier från de senaste 150 åren. Ta del av brottsplatsfoton, mug shots och se hur synen på brott har förändrats genom tiderna.

Tider: Tisdag 4 februari. Avfärd från Stationsgatan Hpl 3 kl. 09.15 och åter Uppsala ca kl. 16.00.

Pris: 670 kr inkl lunch på Vårdshuset Stora Skuggan.

Ansvariga: Eva Carlestål, 070-826 77 30
och Mia Virving, 070-968 76 36.

Öppen anmälan: Torsdag 16 jan. t.o.m. onsdag 22 jan.

Lottning: Torsdag 23 jan., därefter direktanmälan.

5 mars Moderna Museet: Tysk expressionism

Konstnärsgruppen Brücke bildades 1905 av fyra unga upproriska arkitekturstudenter i Dresden. Med sitt kollektiva sätt att leva och arbeta bröt de radikalt mot tidens stränga normer och estetiska ideal. Brücke inspirerades av konstnärer som Paul Gauguin, Vincent van Gogh och Edvard Munch. Man skildrade livet i ateljén där konst och liv smälte samman. Efter flytten till Berlin blev även storstadslivet ett viktigt tema. Gruppen bidrog till den tyska expressionismen och den internationella modernismens genombrott. I utställningen visas måleri, teckning, grafik, akvarell och skulptur.

Efter visning och en lunch i museets restaurang kan deltagarna på egen hand se de tre utställningarna Den underjordiska himlen. Surrealism i Moderna Museets samling, Katalin Ladik. Oooooo-pus och Ännu en morgon. Teckning i Moderna Museets samling.

Resan är öppen för USU:s alla medlemmar men företräde ges för deltagare i serien *Nedslag i konsten*.

Tider: Onsdag 5 mars. Avfärd från Stationsgatan Hpl E3 kl. 9.15 och åter i Uppsala ca kl. 16.00. Avfärd från Moderna Museet kl. 14.30.

Pris: 850 kr. Lunch ingår.

Ansvariga: Carola Hermelin, 076-777 07 71 och Jeanette Backman, 070-381 98 02.

Öppen anmälan: Tisdag 11 febr. t.o.m. måndag 17 febr.

Lottning: Tisdag 18 febr., därefter direktanmälan.

19 mars Nya Gustavianum: Guldkorn ur samlingarna, guidad tur

I juni 2024 öppnade Gustavianum efter en omfattande renovering. Den har bland annat handlat om att förbättra inomhusklimatet i museet, så att ömtåliga föremål både kan visas och bevaras för framtiden. Med ny teknik har Gustavianum blivit ett modernt museum i en gammal byggnad. Här presenteras samlingarna i en serie nya utställningar.

Den guidade turen pågår kl. 14.00-15.00 och därefter finns möjlighet att gå runt på egen hand.

Tider: Onsdag 19 mars. Samling vid Gustavianums nya entré mot Universitetsparken kl. 14.00.

Pris: 200 kr.

Ansvarig: Lena Ahnlund, 070-892 37 30.

Öppen anmälan: Tisdag 25 febr. t.o.m. måndag 3 mars.

Lottning: Tisdag 4 mars., därefter direktanmälan.

5 apr. Kungliga Operan: Valkyrian

Operan presenterar i vår nypremiären på *Valkyrian* (1856), andra delen av Richard Wagners operacykel *Nibelungens ring*, vilken torde vara den mest spelade och kanske mest omtyckta delen av de fyra (*Rhenguldet*, *Valkyrian*, *Siegfried* och *Ragnarök*). Wagner skrev själv librettot, som baseras på den nordiska mytologin och den tyska Nibelungensången. Tetralogin handlar bland annat om en gyllene härskarring, förbannelser, gudar, människor och andra figurer och deras relationer, kampen om makt, kärlek och rikedom samt den slutliga katastrofen i världens undergång.

Valkyrian handlar i korthet om att guden Wotan upptäcker att två av hans människobarn, Siegmund och Sieglinde, har förälskat sig i varandra, ovetandes om sitt släktskap och hur detta på ett mycket brutalt sätt ska lösas. Operan innehåller många dramatiska höjdpunkter med mycket krävande partier för sångarna och den extra stora orkestern. Förutom Michael Weinius som Siegmund finns flera namnkunniga operasångare i den långa rollistan. Hovkapellet dirigeras av Operans nye chefsdirigent Alan Gilbert.

Vi har fina platser på parkett. Föreställningen är nästan fem timmar lång inkl. två pauser à 35 minuter. Mat och dryck i pauserna beställes med fördel i förväg via Operans webbsida.

Tider: Lördag 5 april. Avfärd från Stationsgatan Hpl E3 kl. 13.15 och åter i Uppsala ca kl. 21.00.

Pris: 1 200 kr.

Ansvarig: Lena Ahnlund, 070-892 37 30.

Öppen anmälan: Tisdag 28 jan. t.o.m. måndag 3 febr.

Lottning: Tisdag 4 febr., därefter direktanmälan.

7 maj Strömsholms kanal/Skantzen – heldag

Våren 2025 planeras en resa till slussområdet vid Skantzen Hallstahammars kommun, som är en del av Strömsholms kanal. Den 11 mil långa kanalen, varav 12 km är grävd, har 26 slussar och löper genom hela Västmanland i nord-sydlig riktning mellan Smedjebacken i norr och Mälaren i söder passerandes 14 sjöar och 5 kommuner. Kanalbygget startade redan 1777 och blev helt klart 1795.

Vi kommer att besöka Skantzens slussportsverkstad och beskåda en slussning. Vi blir guidade runt i de tre små museerna, som berättar om slussverksamhetens historia. Vi äter lunch tillsammans innan avfärd till den vackra Trångforsen och dess smedja.

Mer detaljerad information med pris, exakta tider, anmälan och lottning presenteras i Medlemsblad nr 2.

Tider: Onsdag 7 maj.

Ansvarig: Lena Ahnlund, 070-892 37 30.

Resegruppen

Lena Ahnlund	070 892 37 30
Jeanette Backman	070 381 98 02
Mia Bellqvist	070 514 65 91
Eva Carlestål	070 826 77 30
Anki Mattisson	070 978 15 32
Hans Svensson	070 699 48 07
Mia Virving	070 968 76 36

Övriga aktiviteter

Goldsingers

Vi övar sångteknik, lär oss mer om rösten och sjunger sånger i många stilar, såsom visor, klassiskt, pop och folkmusik. Varje körövning fokuserar vi på olika grundaspekter när det gäller rösten och körsång, t.ex. andning, stöd och balans, registervidgning och vokalfärger m.m. – samt övar på vår repertoar, förstås! Goldsingers är USU:s egen kör där målet är att på ett lekfullt sätt utveckla den egna rösten och att lära sig mer om hur den kan fungera i sång tillsammans med andra.

Erik Hellerstedt, kör- och sångpedagog, dirigent och utbildare, tfn 073-079 27 87.

Tid: Varje onsdag 22/1-23/4 (ej 19/2, 16/4) kl. 11.15-12.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen.

Avgift: 800 kr.

Anmälan som till serier och cirklar.

Jazzensemble

Jazzensemblen fortsätter på sin sjuttonde termin. Alla platser är fylldaför närvarande.

Ansvariga: **Jürgen Linder**, docent i psykiatri, repetitör, tfn 070-729 26 06, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, med.dr h.c., Uppsala universitet, tfn 073-508 68 83. Maestro vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Fredagar 7/2, 14/2, 21/2, 21/3, 28/3, 25/4 kl. 13.15-14.45.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: 2 100 kr.

Torsdagssalong – Doktor Westerlund, Enköpingsdoktorn, och hans regimterapi

Doktor Ernst Westerlund föddes 1839 i Öregrund, läste medicin i Uppsala och blev stadsläkare i Enköping. Han var en omvittnat skicklig kirurg och gynekolog. Men det var som nervläkare han blev vida känd och attraherade även utländska patienter, bl.a. Lev Tolstoy. Hans arbetskapacitet var omvittnad med 60 patienter per dag på mottagningen och med 300 patienter på olika vårdhem i Enköping.

Vad gjorde han för att hjälpa alla nervtrötta patienter? Och vad kan vi lära av honom idag, när den psykiska ohälsan breder ut sig? Dr Westerlund lyssnade mycket uppmärksamt på patienterna och föreskrev med stor auktoritet sin stränga regimterapi.

Vi tipsar också om en nyligen översatt bok, skriven av Lev Lvovitch Tolstoy, som gifte sig med Westerlunds dotter: *Brev från Sverige i början av 1900-talet*, som publicerades i en tidning i St: Petersburg. I ett av breven ger Tolstoy en skildring av hur det var att vara patient hos dr Westerlund.

Ansvariga och presentatörer: **Kerstin Hulter Åsberg**, docent i internmedicin och **Jan Stålhammar**, docent i allmänmedicin.

Tid: Torsdagen den 6 februari kl. 19.00.

Plats: Träffpunkt Storgatan 11, övre våningen.

Avgift: 175 kr. Förfriskningar ingår.

Anmälan som för serier och cirklar senast 30 januari.

Torsdagssalong – Saltkråkan i våra hjärtan

Vi på Saltkråkan hade premiär i svensk tv i januari 1964. Astrid Lindgren hade skrivit manus och det är inga överord att säga att serien blev omåttligt populär. Farbror Melker, Tjorven, Båtsman och Malin var karaktärer som alla kände till i en tid då Sverige bara hade en tv-kanal.

Tv-serien blev så småningom en bok med samma namn. Nu har litteraturprofessorn Johan Svedjedal skrivit en bok om boken. *Den rätta knycken. Astrid Lindgrens Vi på Saltkråkan* heter den. Han finner en underskattad bok och en berättelse om kärlek där det bakom den fina idyllen och situationskomiken väcks allvarliga frågor om människors ansvar mot världen och varandra.

Om fenomenet Saltkråkan samtalar **Johan Svedjedal** denna kväll med **Louise Edlind Friberg**, ja just det, Malin i Saltkråkan.

Ansvariga: **Margaretha Fahlgren**, 072-234 08 99, och **Lars Nilsson**, 070-662 18 67.

Tid: Torsdagen den 20 mars klockan 19.00.

Plats: Träffpunkt Storgatan 11, övre våningen.

Avgift: 175 kr. Förfriskningar ingår.

Anmälan som för serier och cirklar senast 13 mars.

Trestegshumling – Konsten att brygga 20 liter öl med en 10-literskastrull

Humle har satt tydliga spår i vår agrara historia och historiskt spelat en viktig roll i Sverige. Redan från 1400-talet fram till 1860 fanns det lagar som krävde att varje bondgård skulle ha 200 humlestänger. Humlen ger ölet den slutliga smaken. Ölets arom, smak och bitterhet fås genom att olika humlekottar kokas olika länge. Cirkeln behandlar allt från humlets kulturhistoriska betydelse till information om vatten, malt, humle och jäst. Cirkeldeltagarna får praktiskt lära sig olika moment under ölbryggningen och göra studiebesök vid mikrobryggeriet Ångkvarn i Uppsala och Humleriket Sverige i Sävja, och får även lära sig att brygga alkoholfri öl. Kurslitteratur: Kjell Aleklett *Trestegshumling – konsten att brygga 20 liter öl med en 10-literskastrull* Grenadine, 2024. Måltidsakademien har tilldelat boken diplom som årets bästa undervisningslitteratur och boken kan köpas av bryggarmästaren.

Bryggarmästare: **Kjell Aleklett**, fysiker och professor em. i geovetenskap, tfn 072-727 29 90.

Tid: Onsdagar udda veckor 12/2-23/4 kl. 13.30-15.00. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, rum Skogstibble, samt studiebesök 9/4 Ångkvarn och 23/4 Linnés Sävja.

Avgift: 400 kr.

Anmälan som till serier och cirklar.

Anmälan

Allmänt

Du ska vara medlem i Uppsala Senioruniversitet för att delta i våra aktiviteter. Detta gäller även Tisdagsföreläsningarna. Du kan anmäla dig till medlemskap och aktivitet samtidigt men det är bara de med betald medlemsavgift som deltar i lottning om plats till aktivitet.

Serier och cirklar räknas i studietimmar. En studietimme är 45 minuter.

Avgifter

Se respektive aktivitet. Kursmaterial ingår i regel inte. *Tisdagsföreläsningarna* fordrar medlemskap men ingen anmälan eller avgift. Giltigt medlemskort eller körkort/ annan ID-handling scannas vid ingången. Ledsagare visar ledsagarkort, se nedan.

Anmälningsförfarande

Du kan anmäla dig till våra aktiviteter antingen under Program/anmälan på vår webbplats, www.usu.se, eller genom att skicka in anmälningsblanketten nedan (eller brev med motsvarande uppgifter). De flesta aktiviteterna har en period med *Öppen anmälan* till *Lottning* där tidpunkt för anmälan saknar betydelse och man i lugn och ro kan anmäla sig. Utförliga anvisningar finns på vår webbplats under Program/anmälan.

Anmälan via telefon eller e-post tas INTE emot och kan INTE heller göras direkt till serieansvarig, cirkelledare eller reseledare. Anmälningar via blankett läggs in i systemet av sekretariatet, och besked om utfallet sänds med post. Blankettanmälan ger inte förtur.

Förnyad anmälan varje termin krävs för alla serier/cirklar. Detta gäller inte dem som följt språkcirklar vilka fortsätter på högst nivå A2 och som betalat för fortsatt deltagande senast 7 januari 2025.

Du kan uppge att du absolut vill delta tillsammans med annan medlem, s.k. *partneranmälan*. Vid lottningen får antingen båda, eller ingen, plats.

Serier och cirklar, temadag, vissa Övriga aktiviteter

Under flera dagar, 9–15 januari, är det öppen anmälan, benämnd *Lottning* på webbplatsen. Alla som anmäler sig under den perioden deltar i lottning om platserna den 16/17 januari. Besked om utfallet kommer per e-post, per brev till dem som saknar e-post. Den 16 januari slår systemet om till *Direktanmälan*. Den som anmäler sig då kommer med direkt om det finns plats, och får köplats efter dem som deltagit i lottningen, om det är fullt.

Resor

Tidpunkter för öppen anmälan och lottning anges för varje resa.

Övriga aktiviteter

Se respektive aktivitet vad som gäller.

Betalning

När du blivit antagen till en aktivitet sänds e-post med betalningsanvisning. Brev sänds till den som saknar e-post. Avgiften betalas antingen med angiven Swishlänk eller med bankgiro. Ange OCR-numret och ändra inte beloppet.

Avgiften behöver inte betalas före första sammankomsten om fakturans sista betalningsdag ligger senare.

Biljetter och kallelser

Tisdagsföreläsningar – se under Avgifter.

Föreläsningsserier

Biljett krävs för deltagande i föreläsningsserie i lokal. Biljetten finns digital på dina Mina sidor. En timme innan föreläsningen börjar dyker en grön gubbe upp där att visa upp.

Den som inte har tillgång till eller har problem med Mina sidor via mobiltelefon kan visa antagningsbevis. Saknar man allt ska man ändå gå till föreläsningen och prickas då av på lista.

Cirklar

Inga kallelser skickas ut. Meddela alltid cirkelledare vid förhinder.

Resor

Dagen före arrangemanget sms-ar vi alla deltagare med uppgift om tid och plats för möte eller avresa. Meddela alltid reseansvarig vid förhinder.

Krav på förkunskaper, gäller endast cirklar

Se respektive cirkel. Se även Nivåskala för språkstudier. Vid osäkerhet, kontakta cirkelledaren.

Lediga platser?

Anmäler du dig till fullbokad aktivitet (röd prick på webbplatsen) erhåller du automatiskt en reservplats, och får besked om reservplatsnummer via e-post. Aktuellt könummer visas på Mina sidor. Har anmälan till fullbokad aktivitet kommit in via blankett sätts medlemmen på reservplats och kontaktas.

Om en plats blir ledig kontaktas reserver, i turordning.

Avbokning och byte av serie/cirkel

Under tiden för öppen anmälan, och om du är reserv, kan du avboka dina bokningar utan avgift.

När du blivit antagen till en serie/cirkel har du sedan möjlighet att avanmäla dig före första sammankomst eller senast två dagar efter första sammankomsten genom att kontakta sekretariatet. I de fallen tas endast en administrationsavgift på 75 kr ut. Vid senare avbokning gäller full betalning.

Den som blir långvarigt sjuk befrias från avgift för återstående tillfällen. Sjukintyg kan komma att efterfrågas.

Byte räknas som avanmälan och ny anmälan (undantaget byte av språknivå).

Återbud till resegruppens aktiviteter

Anmälan är bindande när du fått besked om att du har kommit med på en aktivitet. Om du behöver lämna återbud ska du kontakta aktivitetsansvarig, telefonnummer finns här i Programbladet och i aktivitetsbeskrivningen på webbplatsen.

Om du lämnar återbud senast två vardagar innan aktiviteten ska genomföras och om det finns reserv som är villig att ta platsen, behöver du endast betala en administrationsavgift på 75 kr.

Om du lämnar återbud senare eller om reserver saknas, måste du betala hela avgiften. I detta fall kan du själv överlåta din plats till annan person. Vederbörande behöver inte vara medlem i USU. Frågan om betalning löses er emellan.

Återbetalning/tillgodohavande

Medlemsavgift återbetalas inte. Om en aktivitet blir inställd eller avbokad enligt ovan och aktiviteten redan är betald, sparas pengarna i ett tillgodohavande. Därifrån dras automatiskt betalning för ny aktivitet som du antagits till samma eller kommande terminer. Du kan också be sekretariatet om återbetalning.

Ledsagare, hörhjälp

Om medlem med funktionsnedsättning har beviljats ledsagare av kommunen, kan USU utfärda ett gratis ledsagarkort. Kontakta sekretariatet. Medlem med hörselnedsättning kan beställa skrivtolk hos Region Uppsalas tolkcentral. Ledsagare och skrivtolk betalar ingen avgift för annat än resor men måste anmälas för att beredas plats vid deltagande i lokal.

Tillgänglighet och handikappanpassning

Våra lokaler är handikappanpassade. Inte alla res- och utflyktsmål är handikappanpassade. Kontakta reseansvariga om du är tveksam. I många fall kan problemen lösas i samarbete med personal på resmålet.

Ändringar i programmet

Ändringar som eventuellt sker efter att katalogen tryckts anges på USU:s webbplats, www.usu.se och meddelas berörda deltagare. Programmet på webbplatsen, under Program/anmälan, uppdateras kontinuerligt.

Motiven på omslagsbilden kommer från aktiviteter nr 2, 3, 4, 6, 9, 10 (2 st), 12, 13, 14, 33 och 37.

ANMÄLAN TILL SERIER OCH CIRKLAR om du inte kan anmäla på www.usu.se

Medlemsnr: ..... Personnr*: ..... Tel: .....

.....

Namn: .....

Adress: .....

*Personnummer krävs för deltagande i cirkel. Har du inte meddelat det tidigare så notera det här.

Seriens eller cirkelns nummer och titel

Nr Titel

Nr	Titel

Vid grundandet av Uppsala Senioruniversitet 1979 valde vi att knytas till Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet, det som nu kallas Folkuniversitetet, och fick ett gott och nära nog avgörande stöd¹.

Vår samverkan med Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet har fortsatt och har varit mycket värdefullt genom åren. I Uppsala handlar samarbetet främst om vissa administrativa tjänster och lokaler. Folkuniversitetet har vidare en kort introduktionsutbildning för våra cirkelledare och har bistått med utbildning av dem i Zoom kostnadsfritt. Senioruniversitetet och Folkuniversitetet är överens om att båda parter tydligt ska synliggöra samarbetet mellan föreningarna.

¹ Mer om starten och verksamheten våra tio första år finns i USU:s Rapport nr 1, se www.usu.se – Arkiv – Rapporter.

Kalendarium

4 febr.	Polismuseet i Stockholm: Avtryckaren-150 år av polisfotografi
5 mars	Moderna Museet: Tysk expressionism
19 mars	Nya Gustavianum: Guldorn ur samlingarna, guidad tur
5 apr.	Kungliga Operan: Valkyrian
7 maj	Strömsholms kanal/Skantzen

Uppsala
Senioruniversitet

